

FRÆÐSLU- Baráttan gegn FUNDIR EIK(m-l) erlendri ásælni

EIK(m-l) hafa nú haldið þrjá fræðslufundi, um ástandið í Afríku, endurreisn stéttarfélaganna og sósíalísmann í Kína. Hafa fundir þessir tekist vel. EIK(m-l) hvetja fólk til að sækja þessa fundi ennþá betur en hingað til. Fundarröð EIK(m-l) er eini vísir um-ræðuvettvangs fyrir róttækt fólk.

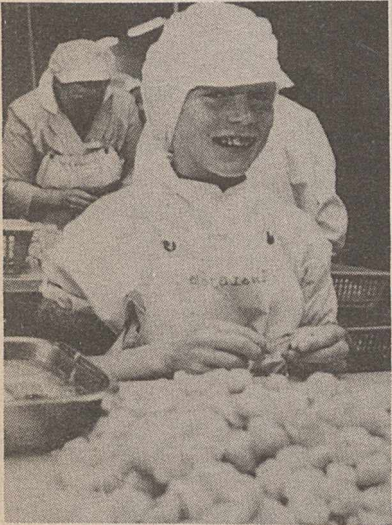
Næsti fundur í fundarröðinni er um baráttuna gegn erlendri ásælni á Íslandi og vörn sjálfræðis landsins. Þetta efni er mikið til umræðu núna. Hver er stefna kommúnista?

Fundurinn er í Prentarahúsinu, Hverfisgötu 21, Reykjavík, laugardaginn 14. jan. kl. 15.00.

Málgagn Einingarsamtaka kommúnista (marx-lenínista)

16.Tbl. 15.des. 1977-17.jan.1978

100kr.

Unglingar eru oft stórir hluti af vinnuafli frystihúsanna, en þeir eru líka sá lang lægst launaði.

Unglingar í frystihúsum: Fullt félagsgjald engin réttindi

Verkalýðsblaðið kynnti sér kaup og kjör unglinga undir 16 ára aldri sem eru starfandi í frystihúsum í Reykjavík. Kom þá m.a. í ljós að stéttarfélagin Framsókn og Dagsbrún semja um kaup og kjör fyrir unglingana, en þeir njóta engra réttinda í þessum félögum. Í Verkakvinnafélaginu Framsókn borga þeir fullt gjald, en njóta engra réttinda í félaginu. Unglingarnir eru látnir í flest venjuleg frystihúsastörf. Hins veg-

ar er bannað með reglugerð að unglingar vinni á vélum og tækjum. Kaup unglinganna er miklu

læggra en annarra, þrátt fyrir það að þeir vinni nákvæmlega sömu störf. Launin eru:

14 ára....480 kr. pr. klst. dv.
15 ára....544 kr. pr. klst. dv.
Frh. á bls.6

Verkamannasambandsþingið: „Óánægjuraddir“ en ekki skipuleg andstaða

Þing Verkamannasambands Íslands var haldið fyrstu helgi í desember. Það markar hreint engin tímamót, eins og Guðmundur J. Guðmundsson vill vera láta, enda áttu víst fastir von á því. Svikaforysta ASÍ, með Guðmund J. og Eðvarð Sigurðsson í broddi fylkingar söng sinn gamla söng um "varnarbaráttu" verkalýðsins og lofsöng svikasamningana frá því í vor. Ýmsir urðu til að

gagnrýna forystuna fyrir undan-slátt, en sú andstaða var algerlega óskipulögð og líft undirbyggð. Hún var því afar máttlaus. Þrátt fyrir tiltölulega orðhvatar yfirlýsingar þingsins um "harða baráttu" ef kjarasamningarnir verði skertir, þá bendir ekkert til þess að "hörku" verði beitt nú fremur en endra nær (hvergi kom fram á þinginu Frh. á bls.3

KLOFNINGUR Í „KFÍ/ML“

"Kommúnistaflokkur Íslands/marxistar-lenínistar" er enn einu sinni klofinn, en snemma í desember yfirgáfu 3 félagar "flokks"hróið og í viðtali sem birt er á baksíðu, lýsa þeir aðdragandanum að klofningnum og leggja mat á KFÍ-hópin. Þeir lýsa jafnframt yfir að gagnrýni EIK(m-l) á KSML/"KFÍ/ML" frá upphafi hafi í öllum meginatriðum sýnt sig vera réttmæt og lýsa fullum stuðningi við baráttu EIK(m-l).

HVAÐ ERU JÓL?

"Jól eru hvíldartími þeirra manna, sem aldrei þurfa að vinna sig þreytta, - þá eru haldnar stærstu átveislur þeirra, sem aldrei eru svangir. Það er hátféðin, þegar mest er um ljósa-dýrð í skrantlegum sölum, - mest um glaðverar skemmtanir, - söng og hljóðfærslátt, samkomuhald og drykkjuslarkl."

Þessi tilvitnun er úr grein um jólin eftir Gunnar Benedikts-son, rithöfund, sem birt er í blaðinu á bls. 3.

Kína á braut sósíalisma Sjá opnu

Við vorum tveir útlendingar á móti bónuskerfinu

Verkalýðsblaðið hitti að máli erlenda verkamann á Íslandi. Hann vill ekki að nafn hann verði birt, þar sem það geti valdið fjölskyldu hans óþægindum. Hann

starfar nú í verksmiðju á Reykjavíkursvæðinu. Í henni hefur nýlega verið sett á bónuskerfi, sem auka átti laun starfsmanna verulega.

"Flestir eru óánægðir með bónusinn - þeir fóru að púla en fengu ekkert meira fé út úr því. Okkur var sagt að launin myndu hækka um 20-30 þúsund, eftir

reynslu annars staðar, en við fengum ekki meira en svona 5-6 þúsund. Þetta bónuskerfi er bara til að stinga upp í mann - yfirmennirnir segja núna að það

þýði ekkert að biðja um hærri kaup af því að við höfum fengið bónusinn".

Frh. á bls.6

LEIÐIN TIL SÓSÍALISMANS

Fyrir meira en 150 árum kom út Kommúnistaávarpið, þar sem reynsla og stefna ungrar verk-
lýðshreyfingar var dregin saman.
Þar segir m.a.:

"Næsta markmið kommúnista er
hið sama og allra annarra öreiga-
lýðsflokka: að skipuleggja ör-
eigalýðinn á stéttargrundvelli,
steypa veldi borgarastéttarinnar
og framkvæma pólitíska valda-
töku öreigalýðsins".

Þessi orð eru jafngild nú á
tímum, og enn frekar en áður þar
eð auðvaldsskipulagið er að lið-
ast í sundur á heimsæliskvarða
og stór hluti mannkyns býr nú
þegar við sósíalisma í Kína,
Albaníu, Víet Nam og víðar.

HVAÐ ER SÓSÍALISMI OG KOMM- UNISMI?

Þorri íslensks verkalyðs og
annarrar alþýðu vill sjá völd
vinnandi fólks í framkvæmd, út-
rýmingu arðránsins og sjaukið
jafnrétti. Líftill hluti telur
sig sósíalista og vinnur að því
að koma honum á. Gegn baráttu
þessari stefna yfirstéttir
allra landa hatus- og fals-
árðori og gegn þessari bar-
áttu er og stefnt þeim gerfi-
sósíalisma sem krataflokkar á
borð við Alþýðubandalagið á Ís-
landi báðum.

Sósíalisminn í stefnu marx-
lenínískrar heimshreyfingar,
sem EIK(m-l) eru hluti af, og
í verkum frumkvöðlanna: Marx,
Engels, Leníns, Stalíns og
Mao Tsetungs, stendur af sér
öll veður og nær á meiri út-
breiðslu meðal fjöldans. Hann
verður þá að efnislegu valdi
og knýr fram nýja þjóðfélags-
skipan í fleiri löndum. Enda-
lok auðvaldsskipulagsins eru
óhjákvæmileg, en um leið háð
meðvitaðri baráttu verkalyðs
og alþýðu allra landa. Sósíal-
isminn í framkvæmd er fölginn í
því að beita ríkisvaldi af nýrri
gerð, ríkisvaldi verkalyðs í
bandalagi við vinnandi milli-
stéttir, til þess að útrýma
einkaeign á framleiðslutækjum,
öllu arðráni og misrétti. Taki
alþýðan við eign, stjórnum og
vinnu við framleiðsluna, losnar
sá herfjötur sem efnahagslíff
Íslands nú er hneppt í, því nú
er alþýðan að mala gull fyrir
aðra.

Sósíalisminn táknar líka
naðsýnlega félagsþjónustu, af-
nám erlendrar ítaka, fullt sjálf-
ræði þjóðarinnar og sjálfbjarga
land með mörgum helstu naðsýnj-

um. Aðeins þegar slíkt er full-
gert, hverfa stéttir úr sögunni,
ríkisvaldið gerist á ónaðsýn-
legra og þjóðfélagsþróunin nær
nýju stigi. Kommúnisminn er sú
skipan þjóðfélaga sem byggist á
samvirkni og því að menn vinni
eftir getu og afli eftir þörfum.

Þetta þjóðfélag er ekki draum-
sýn fremur en tæknipjóðfélag auð-
valdsins á 20. öld var það á tím-
um lénsveldis 19. aldar.

EIN EÐA MARGAR LEIÐIR?

Er unnt að kjósa yfir sig
sósíalisma í þingkosningum?
Beitir auðstéttin ofbeldi? Gríp-
ur erlendur her inn í atburða-
rásina?

Allir sósíalistar, kommún-
istar og baráttusinnar verða að
svara þessum spurningum. Svör
er að finna í ritum marx-lenín-
ismans/kenningum Mao Tsetungs
og í reynslu nærri tveggja alda
gamallrar verkalyðshreyfingar.

Alls staðar blasir sama sagan
við:

1. Í sögunni hafa ný þjóðfélags-
kerfi nær undantekningarlaust
ekki orðið til án átaka.
2. Yfirstéttin lætur ekki völdin
af hendi sé hún beðin um það,
hún snýr gjarnan baki við hinu
borgaralega þingræði og beitir
ofbeldi og fasisma gegn framsæk-
num stéttum.
3. Á Spáni, í Finnlandi, í Chile
- alls staðar þar sem "friðsam-
leg leið til sósíalisma" hefur
verið reynd, hefur slíkt endað
með skelfingu.
4. Alþýða smáþjóðar getur sigr-
að stórveldi í alþýðustríði fyr-
ir þjóðfrelsi, sé á landið ráð-
ist af erlendum her.

Í ljósi þessa snúa kommún-
istar og baráttusinnar og allur
þorri verkalyðs fyrir en síðar
baki við blekkingum "verkalyðs-
flokka" á borð við Alþýðubanda-
lagið og Alþýðuflokkinn. En
hvorki alþýða né kommúnistar
eru ofbeldismenn - framsækin
öfl treysta því á og miða valda-
töku verkalyðs við að stór hluti
alþýðu sé virkur og vopnaður og
eigi að auki stuðning alls þorra
verkalyðsstéttarinnar og ann-
arrar alþýðu, sem er mikill
meirihluti þjóðarinnar.

Hver sá sem afneitar þessu,
ofurselur alla ávinninga barátt-
unnar nú og síðar í hendur
þeirra sem fyrirliða vinnandi
fólk og hafa beitt og munu
beita hörðu.

ÚR STARFINU

Kynning

Helgina 12.-13.nóv. þágu
EIK(m-l) boð Nemendafélags
Menntaskólans að Laugarvatni um
kynningu á samtökunum. Milli
50-60 manns sóttu fundinn.
Stuttar framsöguræður voru
fluttar um EIK(m-l) og Verka-
lýðsblaðið, og umræður fóru
fram um stefnu og starf EIK(m-l).
Til marks um mikinn áhuga nema
á stjórnmálum, og þá sérstaklega

baráttustefnu marx-lenínismans,
má nefna að áskrifendur Vbl.
eru nú tæplega 25 talsins í
skólunum að Laugarvatni.

Leiðrétting

Mistök urðu við uppsetningu
ályktunar samráðs EIK
(m-l) um alþjóðaaðstandið. Í
kafla um 3.heiminn segir að þau
geti og séu að "mynda samfylk-
ingu fyrir nýrri efnahagsskipan
í heiminum". Hér átti að
standa: "sjálfstæðari efnahags-
skipan".

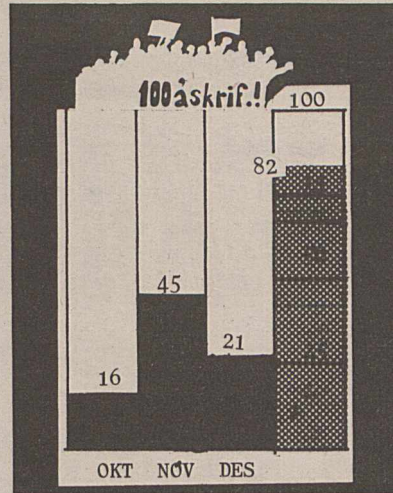
Í IV.kafla um "Hvað ber að
gera" segir í lið d að það sé
alþýðan ein sem geti varið
sjálfsákvörðunarrétt þjóðar-
innar. Hér átti að standa:
sjálfræði.

Lesendur eru beðnir að
merkja þessar leiðréttingar
inná texta hinar mikilvægu
ályktunar. Vbl. gagnrýnir
eigin mistök.

Kveðja

Hinn 26.september sl. lagði
stjórn Kristilegra Demókrata,
CDU, fram tillögu í þýska þing-
inu um bann við starfsemi svo-
kallaðra "IK" flokka í V-Þýska-
landi, á þeim forsendum að starf
þeirra bryti í bága við stjórna-
skrá landsins. Þessir flokkar
eru KPD, KPDm-l, og KBW, er allir
telja sig marx-lenínísku. CDU
undanskilur í bannlista sínum
DKP, endurskoðunarsinnaflokk
landsins, sem er hundtryggur
Moskvu.

Sem andsvar við aðgerðum CDU
boðuðu flokkarnir 3 til mótmæla-
aðgerða í Bonn í byrjun október.
Töku þátt í þeim fyrir 20.000
manns undir höfuðvígðunum:
"Við látum ykkur ekki komast upp
með að banna starfsemi okkar".
Í ávörpum á útifundi að lokinni
mikilli göngu sögu fulltrúa
flokka að ef þeir yrðu bann-
aðir mundu þeir halda starfsemi
sinni áfram neðanjarðar. Aðgerð-
unum barst hundruð stuðningsfyr-
lýsinga víða að úr heiminum, og
m.a. sendu EIK(m-l) fundinum
kveðju.

Áskrifendasöfnunin gengur
sæmilega. Við verðum að herða
okkur mikið um jólin. Notum
gjafakortin sem eru að koma út,
en áskrift að Verkalýðsblaðinu
er ákjósanleg jóla- og áramóta-
gjöf. Spyrjum alla vini og kunn-
ingja um áskrift. Ef þú kaupir
Verkalýðsblaðið nokkuð reglulega
áttir þú að gerast áskrifandi
því þá færðu blaðið sent heim
strax þegar það kemur út.

Áskrifendur eru öryggi fyrir
efnahag Verkalýðsblaðsins. Efl-
um áskriftasöfnunina! Fórum
langt yfir 100 nýja áskrifendur
fyrir áramót!

„Til baráttu“ komið út

Út er komið annað tölublað
námsmannablaðs EIK(m-l) - til
baráttu. Blaði þessu er einkum
ætlað að ná til skólafólks, en
á þó erindi til allra. Í leiðara
blaðsins segir m.a.:

"TIL BARÁTTU" hefur það megin-
hlutverk að samfylkja baráttu-
sinnun innan námsmannahreyfingar-
innar.

TIL BARÁTTU berst óvæginni
baráttu gegn allri endurskoðunar-
og hentistefnu meðal námsmanna,
bæði fræðilega og með fjölda-
röðri. Þetta hlutverk markast
af því að námsmönnum og mennta-
mönnum stafar sérstök hættu af
fúðfeni frjálslyggjunnar."

Efni annars tölublaðs er um
Samfylkingu í baráttu námsmanna.
Grein um menntaskólanema og hvað
beri að gera í baráttu þeirra.
Þá er fjallað um 1.desember og
stöðu dagsins sem baráttudags
fyrir sjálfræði Íslands. Í TIL
BARÁTTU eru lögð fram drög að
greiningu á Sambandi íslenskra
námsmanna erlendis - SÍNE -
hvernig SÍNE er í stakkinn búið
fyrir baráttu og um starf komm-
únista í SÍNE.

Kaupið TIL BARÁTTU! Fæst í
OKTÓBER-búðunum Óðinsgötu 30,
Reykjavík og Hafnarstræti 79,
Akureyri. Pantíð blöð til sölu:
TIL BARÁTTU, pósthólf 5186,
Reykjavík.

HAFIÐ SAMBAND VIÐ EIK (m-l) OG OKTÓBER FORLAGIÐ

EIK(m-l) Akureyri: Hafnar-
stræti 79. Ópið: þriðjudaga
kl. 5-7 og föstudaga kl. 4-6.

EIK(m-l) Reykjavík: Óðins-
götu 30. Ópið: miðvikudaga
kl. 5-7, föstudaga kl. 5-7 og
laugardaga kl. 2-4. Sími 29212.
Pósthólf 5186.

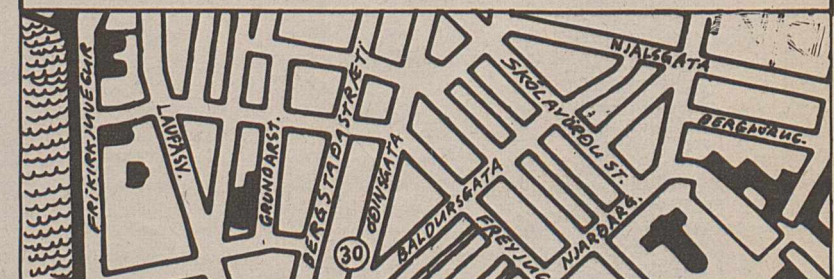
EIK(m-l) Kaupmannahöfn: Sig-
rún Ágústs dóttir, Óresundskóll-
egiet, J-102, Dalslandsgade 8,
2300 København S.

EIK(m-l) Ósló: Steinunn
Hjartardóttir, Schultsgate 7,
Ósló 3. Sími 694450, kl. 5-8.30.

EIK(m-l) Uppsala, Svíþjóð:
Haralður Arngrímsson, Flogsta-
vægen 93 F, Uppsala.

.....
EIK(m-l) hefur gíróreikning
nr. 12 200-9.

Á öllum þessum stöðum fæst
einnig Verkalýðsblaðið og út-
gáfuefni Október-forlagsins
og EIK(ml).

Ég óska eftir að gerast áskrifandi að Verkalýðsblaðinu
(Pósthólf 5186, Rvík).

NAFN
HEIMILISFANG
BÆJARFÉLAG

Áskriftargjald kr.....er greitt inn á póstgíróreikn-
ing nr. 12200-9.

Gegn risaveldum og auðstéttum

Frumkvöðlar marx-lenínismans hafa útskýrt sambandið milli bar-
áttu stéttanna og innbyrðis andstæðna ólíkra ríkja - t.d. milli
nýlendna og auðvaldsríkja.

Mað Tsetung þróaði þessa greiningu með því að setja fram kenn-
inguna um risaveldin, minni auðvaldslönd og þriðja heiminn og
samskipti þeirra. Ímis "vinstri" samtök (t.d. Fylkingin) og
auðherrarnir í Kreml hafa ráðist gegn þessum þætti marx-lenín-
ismans.

M.a. hafa falsmarxistarnir ákært kfnverska flokkinn fyrir
"samstöðu" með Bandaríkjunum og "andstöðu" við byltingarbaráttu
verkalyðs gegn auðstétt í eigin landi. Hér á eftir fer kafla úr
mikilvægri grein um kenninguna um þrjá heima eftir ritstjórn Dag-
blaðs alþýðunnar í Peking, sem afhjúpar falsanirnar og ver marx-
lenínismann (þjóðing Verkalýðsblaðsins).

"Mörg Evrópulönd standa enn
einu sinni frammi fyrir því að
purfa að verja þjóðlegt sjálf-
stæði sitt. Evrópsk verkalyðs-
stétt stendur enn einu sinni
frammi fyrir því að halda víg-
stöðu sinni og giftudrjúgum og
áunnum stöðum. Þjóðleg stríð
gegn stórásá, kúgun og fjölda-
drápi risaveldis í Evrópu eru
ekki aðeins kleyf og lífleg,

heldur einnig óhjákvæmileg,
framsækin og byltingarsinnuð.

Af þessu leiðir að verka-
lýðsstétt 2.heimsins (t.d. Ísl-
ands, Þýskalands, Kanada, aths.
VBL) verður að halda fána þjóð-
legs sjálfstæðis hátt á lofti,
meðan hún samfylkir vinnandi
fjöldanum í harðri baráttu gegn
undiðrokum og arðráni innlends
einkunarauðvalds fyrir lýðrét-

indum og fyllra lífi.

Samtímis verður stéttin að
standa í fararbroddi andstöðu-
fylkingarinnar gegn yfirgangs-
ögnunum beggja risaveldanna,
sérstaklega af hálfu Sovétríkja-
anna. Við sérstök skilyrði
verður hún að samfylkja með öll-
um sem neita að beygja sig fyrir
stjórnum og kúgun risaveldanna
og taka á virkan þátt forystu
fyrir eða þátt í baráttunni.

Þetta mun stuðla að framþróun
byltingarstöðunnar í þessum
löndum.

Í marx-lenínismannum er ávallt
lögð mikil áhersla á að vingast
við miðjuöflin í baráttunni við
óvininn. Tilraunir þriðja heims
ríkja til að ná mismikilli
einingu við 2.heima ríkin grefur
undan stefnu árása, útpenslu og
stýrjalda, sem bæði risaveldin
reka og þá sérstaklega Sovétríki
sósíalheimsvaldastefnunnar."

gerum verkalyðsfélögin

að baráttutækjum

„Það er ekki hægt að neita að vinna“

Þann 24. nóv. var haldinn félagsfundur í Verkakvinnafélaginu Framsókn. Mættu þar um 40 félagskonur. Á þessum fundi voru kosnir fulltrúar á nýafstaðið þing Verkamannasambands Íslands. Stjórnin lagði fram lista, sá listi var auðvitað samþykktur þar sem félagskonur höfðu mjög lítinn tíma til umhugsunar, enda fundir Framsóknar aðeins boðaðir með sólarhrings fyrirvara. Umræða um þingið hafði engin verið í félaginu.

Fulltrúar Framsóknar fóru því á þingið án þess að hafa ábendingar eða kröfur til þingsins, sem samþykktar höfðu verið

af félagskonum. Svona mun þetta hafa verið hjá flestum félögum. Stjórnir reyna að einoka félagin og fyrir alla muni að koma í veg fyrir virkni í félögum.

Tillaga kom fram um stuðning Framsóknar við Baráttunefnd 1. des. Eftir nokkurt þóf var hún borin upp, en var felld.

Nokkrar fyrirspurnir komu til þórunnar Valdimarsdóttur, formanns Framsóknar, þar á meðal spurning um hvort fólk hefði ekki löglegan rétt til að neita að vinna eftirvinnu, þó svo það sé ráðið í fulla vinnu. Jú, þórunn hélt nú það, enginn

skyldi bera á móti því, nei, nei! En EF mikió hráefni væri fyrir hendi, þá væri náttúrulega ekki hægt að neita vinnu! Þarna tók þórunn sterklega undir með atvinnurekendum, en hunds- aði rétt verkafólksins.

Verkakvinnafélagið Framsókn er mjög stórt og mikilvægt félag í stéttabaráttunni. Mjög freklega er troðið á flestum meðlimum þessa félags, því er nauðsynlegt að reisa félagið við eftir langa legu, og gera það að raunverulegu baráttutæki í framtíðinni.

Verkalýðsfréttaritari.

Fundur um Kína: Treyst á eigið afl

3. des. héldu EIK(m-l) fund í Reykjavík um Kína. Þar flutti Ari T. Guðmundsson ræðu og fjallaði um þróunina í landinu frá því snemma á öldinni og til okkar daga. Vbl. birtir hér stuttan kafla úr ræðunni, þar sem fjallað er um uppbyggingu sósíalísmans í Kína.

"Hvað hefur gerst í Kína s.l. 28 ár? Lykillinn að breytingunni úr lýðræðislegu alræði alþýðunnar í alræði verkalyðsins, úr ruglingslegu samlandi af hagkerfum í upphafi til sósíalísks þjóðskipulags, liggur í yfirráðum byltingaraflanna yfir ríkisvaldinu og stuðningi þorra kínversku þjóðarinnar við stefnu verkalyðsins. Kínverska ríkisvaldinu var beitt til að innleiða breytingar í landbúnaði, úr smáframleiðslu í samyrkju og ríkisbúskap, í iðnaði úr smáframleiðslu í smáum stöfl í stórtækan létt- og þungaíðnað, í verslun úr einka-verslun í ríkisverslun, í menningarmálum úr einangrun og menntunarskortir í félagsmenningu og almenna menntun o.s.frv. Sósíalísk stefna gat náð að móta starfið í æ fleiri þjóðfélagsgreinum. Þjóðlega borgarastéttin sem hafði verið hluti byltingaraflanna í fyrsta áfanga var með þessu svipt stéttargrundvelli sínum í andstöðu við hana um leið og alþýðan og ört stækkandi verkalyðsstétt treystu völd sín. Á fám árum höfst sóknin af fullum krafti.

Árið 1954 ritar Mao formaður:

"Sósíalísminn er þegar orðinn til í landi okkar... eigum við að koma honum á í landinu öllu, á öllum sviðum, á einni nóttu til þess að geta framkvæmt grundvallaratriði sósíalísmans? Það lífur byltingarsinnad út en tekst ekki vegna skorts á sveigjanleika...það sem ekki er unnt að gera í einu vetfangi er gert hægt og sígandi. T.d. beitum við ríkiskapítalísma hægt og sígandi...til að koma á sósíalískri sameign alþýðunnar" (5. bindið bls. 143).

NÚTÍMA IÐNADARSAMFÉLAG!

Aðferð kínversku kommúnistanna og alþýðunnar var svipuð því sem gerðist í Sovétríkjunum á tímum NEP-stefnunnar. Miklar stökkbreytingar urðu á stundum, eins og t.d. við "stóra stökkid" 1957-58, þegar alþýðufjöldinn var virkjaður í geysistört iðnaðarátak, þar sem t.d. kjörorðið um sjálfsbjörg og traust á eigið afl var sett fram, léttíðnaðurinn eflur og ný stóriðja með sósíalísku sniði skipulögð. Þá voru

einnig alþýðukommúnurnar skipulagðar á landsmælikvarða.

Á 6. áratugnum er ríkisauðvald að verða óþarft og sósíalísminn ráðandi á öllum sviðum þjóðfélagsins, alræði öreiganna tekur við sem ríkisvald. Núverandi staða í Kína einkennist af því að efnisleg skilyrði til að reisa nútíma iðnaðarsamfélag, sjálfa sér nógt, eru fyrir hendi. Í ræðu Hua Kuo-feng, formanns, á 11. þingi Kommúnistaflokksins kom fram, að svo yrði fyrir lok aldarinnar. Þá verður aðeins rétt hálf öld frá því að Kína var eitt af fátækustu og vanþróðustu

ríkjum heims!

Staðreyndir tala sínu máli um sósíalísmann í Kína.

- Þjóðin brauðfæðir sig og bætir lífsskjörin jafnt og þétt.

- Kreppa, atvinnuleysi og skortur þekkist ekki.

- Iðnaðarframleiðslan eykst um 1/6 á ári, fjöldahreyfingar af Tachai-gerð reisa ný og ný iðjuver.

- Lunduð er grætt upp, fjöldahreyfingar af Tachai-gerð koma á fót fullkomnum, vélvæddum landbúnaði.

- Menntun og heilsugæsla nálgast það besta í okkar heimshluta."

Úr "Jólablaði verkakvenna"

Kvennadeild Kommúnistaflokks Íslands, gaf út blað fyrir júlín 1934, "Jólablað verkakvenna". Þar eru margar ágætis greinar og sögur um jafnréttisbaráttuna og sósíalísmann. Meðal annars ritar Gunnar Benediktsson, rithöfundur, grein sem nefnist "Jól". Hún birtist hér í heild.

Hvað eru jól?

Jól eru hvíldartími þeirra manna sem aldrei þurfa að vinna sig þreytta, - þá eru haldnar stærstu átveislur þeirra, sem aldrei eru svangir. Það er hátíðin, þegar mest er um ljósadýrð í skrautlegum söllum, - mest um glaðværar skemmtanir - söng og hljóðfæraslætt, samkomuhald og drykkjuslark. -

Jólin eru stærsta peningalind kaupmannanna, einkum þeirra sem pranga með vörur, sem ekki teljast til brýnustu nauðsynja eða eru til lítils eða einskis nýtar. Þau eru tekjulind blaðanna, sem lifa á auglýsingum. Þau eru hábjargræðistími bruggara og vínsmyglara.

Og hvað er meira um jólin?

Þá syngur auðvaldið vögguljóðin sín. Þá er sungið í kirkjunum um frið á jörðinni til að svæfa skilning manna á því að heimurinn logar í öfriði og loka augum manna fyrir þeirri staðreynd að friður getur hér aldrei orðið fyrri en búir er að losa heiminn úr klóm hinnar takmarkalausu samkeppni, hinna óseðjandi peningahfta, braskara og fjárplógsmanna. Þá er talað um velpókun guðs og ljóma á Betlehemsvöllum, til að draga úr tilfinningu öreiganna fyrir því að þeir sitji í myrkri og kulda. Þá fjúka 5 og 10 krónu seðlar, - einn og einn - frá söllum burgeisanna niður í kjallarholurnar til hinna öreiga. Og þeir suða vögguljóð auðvaldsins í eyru hins gefandi burgeiss, þagga niður nöldur syfjaðrar samvisku gagnvart öreigalyðnum, sem tærist upp af sulti, kulda og ólofti. Því 5 króna seðillinn hvíslar: "Þú hefir gert skyldu þína. Sofðu róleg, viðkvæma og góða og göfuga sál".

Og 5 króna seðillinn syngur líka vögguljóðin fyrir öreigana. Hann syngur um það, hvað mennirnir eru góðir, hann syngur um kærleika þrúðbúinnar konu, sem kemur með pinkil til hungraðra barna og sefar hungurkvalirnar örfáar mfnútur sjálfa jólanóttina. Hann syngur um kærleika guðs, sem drepur ekki öreigana úr sulti alveg umsvifalaust, heldur sendir blessaða jólahátíðina með ofurlitla fróum mitt í myrkri skammdegisins. Hann sefar tilfinninguna, sem er að vakna í

JÓL

brjósti hins prautpínda, sem einskis hefir notið af gæðum lífsins, fyrir ranglæti því, sem hann lifir við. Og hann fer að syngja um frið á jörðinni og velpókun guðs yfir mönnunum.

En hvað eru jólin fyrir þig fátæka alþýðukona? Eru þau draumur um einhverja ofurlitla glaðningu frá söllum burgeisanna, - um mola af borðum hinna ríkja? Eða eru þau skýrasti boðskapur ársins um öreigð þína? Ef til vill eru þetta fyrstu jólin, sem þú hefir ekki haft nokkur skilyrði til að gera ofurlitla tilbreytni fyrir börnin þín í röku kjallaraholunni. Og þú segir í hjarta þínu: Nú eiga jólin ekkert erindi til mín. Nú hafa þau ekkert mér að fara.

En leggðu eyrun við, og jólin fara þér meira en nokkurn

Verkamannasambandsþingið...

Frh. af forsiðu

Þegar kom að kosningu til þingsins í Dagsbrún, þá tók Dagsbrúnarforystan til þess snilldarbragðs að stinga upp á þeim sem fulltrúum á þingið. Tvímenningarnir vildu það auðvitað ólmir og launuðu greiðann með því að vera þrúðir og stilltir á þinginu. "KFI"-fulltrúarnir, þeir Benedikt Kristjánsson og Sigurður Jón Ólafsson, klöppuðu ánægjulega fyrir undansláttaræðum forystu Verkamannasambandsins og létu sér vel líka!

EINN STRAUM VANTARI!

Engin skipuleg andstaða var því gegn stéttasamvinnunni og svikumum á þinginu og þar með er hægt að slá því föstu að a.m.k. einn "straum" í verkalyðshreyfingunni hafi vantað á þingið. Það er baráttustefna sú sem EIK(m-l) leiða í verkalyðshreyfingunni og sem byggist á skipulegri andstöðu andstæðinga stéttasamvinnu og undansláttar gegn þeim öflum í verkalyðshreyfingunni sem eru fulltrúar fyrir þessa svikastefnu. Stefna EIK(m-l) í verkalyðsmálum byggist á traustu "grasróstarstarfi" í verkalyðsfélögum og á vinnustöðum, og þegar þetta starf hefur náð að festa verulega rætur og eflast, þá verður baráttan óhjákvæmilega umfangsmeiri og mun örugglega ná inn á þing ASI og Verkamannasambandsins. En meðan að staðreyndin er sú að undirstöðustarfið er rétt hafið eða í þann veginn að hefjast, þá er til lítils að senda "rauð lið" inn á samfundur á borð við síðasta Verkamannasambandsþing. Raunin varð sú að enginn þingfulltrúi varði þar baráttulínu í verkalyðshreyfingunni, en Benedikt, Sigurður Jón og fleiri stóðu fyrir góðlætlegu nöldri og gjammi út í einstaka sundurlaus atriði sem varða svik ASI-forystunnar, án þess að það snerti nokkurn tíma kjarna málsins eða að það yrði til að afhjúpa svikatafl forystunnar hið minnsta. En þó að þetta þing hafi liðið hjá án þess að baráttustefna hafi gert vart við sig, þá er það jafn víst að sá tími kemur að kommúnistar og aðrir baráttusinnar úr verkalyðshreyfingunni munu verða til staðar á sílfum þingum og þá verður lífið ventanlega ekki eins rólegt og þægilegt fyrir ASI-forystuna og nú í desember.

Gjafaáskrift

Verkalýðsblaðið hvetur alla til að taka virkan þátt í uppbyggingu blaðsins. Ein mikilvæg aðferð til þátttöku er að vinna ótult starf í að safna áskrifendum. Verkalýðsblaðið hefur látið prenta sérstakt gjafakort, sem fylgir öllum GJAFÁÁSKRIFTUM. Gefið áskrift að Verkalýðsblaðinu í jóla og nýársgjöf og sendið gjafakort með. GJAFAKORTIN fást í OKTÓBER-búðum Hafnarstræti 79 Akureyri og Óðinsgötu 30 Reykjavík. Auk þess verða sölu-menn Verkalýðsblaðsins með kort til sölu. Kortin kosta jafnt og áskriftin að Verkalýðsblaðinu. Það er verðug gjöf þar sem Verkalýðsblaðið er.

Gunnar Benediktsson.

Zophonías Jónsson fór nú í haust í aðra ferð sína til Kínverska Alþýðulýðveldisins. Fyrri ferðina fór hann árið 1952, ásamt þeim Jóhannesi úr Kötlu og Þórbergi Þórðarsyni o.fl. Þeim var þá boðið til Kína og fóru á vegum Kínverska sendiráðsins í Kaupmannahöfn, en þá hafði íslenska ríkið ekki stjórnmálamband við Kínverska Alþýðulýðveldið. Í fyrri ferðinni dvaldi Zophonías rúman mánuð í Kína.

Í haust var Zophonías í sendinefnd frá Kínverska-Íslenska menningarfélaginu - KÍM

Zophonías Jónsson

Það er engin dýrtíð í Kína

- sem boðið var í vináttuheimsókn til Kína. Verkalýðsblaðið ræddi við Zophonías um síðari Kínaför hans og fyrst var hann spurður um það, hvort einhver munur væri sjáanlegur á kínverska þjóðfélaginu nú miðað við 1952.

- Það er geysilegur munur. Til dæmis í Peking, en þar dvöldum við lengst bæði í fyrri ferðinni og núna. Byggðin hefur aukist mikið og hvert sem maður leit, var verið að byggja. Þeir eru fljótir að byggja og virðast hafa mikla tækni í byggingum.

Lífsskjörin eru greinilega komin á miklu hærra stig. Þetta sá maður t.d. strax á klæðaburði fólksins. Efníð er miklu betra og sterkara, en sníðið er hið sama. Það hefur ekkert breyst. Fólkið klæðir sig mjög þægilega. Allt bendir til þess að lífsskjörin hafi batnað mikið.

- Fannst þér vera munur á viðmóti fólksins í Kína í samskiptum hvert við annað?

- Já, það er allt annað. Allt er þannig skipulagt. Við skoðuðum t.d. barnaskóla, sem voru mjög vel skipulagðir og fullkomnir. Lífsþættir Kínverja eru afar ólíkir okkar. Þarna er ekki þessi asi og flýtir á öllu. Brátt fyrir þennan yfirþyrmandi mannfjölda, allt líður áfram hægt og rólega. Meira að segja einn af varaforstafsráðherrum Kína gaf sér góðan tíma til að spjalla við okkur og virtist ekkert þurfa að flýta sér þegar við áttum við hann samræður.

- Varst þú var við baráttuna gegn svonefndri "fjórmenningaklíku" í Kína?

TREYSTA Á EIGIÐ AFL

- Í öllu daglegu lífi bar ekki mikið á henni, en í öllum viðtölum okkar við Kínverja var mikið um þá rétt og alltaf undirstrikað að þeir hefðu tafið allar verklegar framkvæmdir og haldið aftur af þróuninni. "Fjórmenningarnir" lögðu mikla

áherslu á "fræðilega skólun", og þeir gagnrýndu þá sem sköruðu fram úr í framleiðslunni og kölluðu þá kapitalista. Þetta gerðist t.d. með Teng Hsiao-ping. Sumir hafa lagt þetta þannig út að "fjórmenningarnir" hefðu verið röttakari en hinir og að sigurinn yfir þeim hefði verið undansláttur. Okkur skildist að svo væri alls ekki.

- Eitt af mest notuðu einkunarorðum Kínverja er um að treysta á eigið afl. Varst þú ekki var við þetta í verki?

- Þetta er einmitt það sem þeir lögðu mikla áherslu á og þetta er alls ekkert innantómt hjál hjá þeim. Þetta er raunverulegt.

Allt er svo vel skipulegt. Við heimsóttum sveitakommunu í Suður-Kína. Þar búa um 30.000 manns. Við fórum út á akrana þar sem fólkið var við vinnu sína við að uppskera hrísgrjón. Allt var þetta gert með handafla. Þeir eru enn ekki búnir að vélvæða landbúnaðinn, nema að litlu leyti, svo allt er enn skorið með sigð og handafla. Samt sem áður er hægt að fullnægja matþörf allra í Kína.

Stærstu sigrarnir í landbúnaðinum eru í því fólgnir að varna flóðum og ráða yfir vatninu. Með flóðgörðum og miklum áveitum ráða Kínverjar yfir vatninu bæði í þurrkum og flóðum. Þetta þýðir að þeir fá alltaf jafna uppskeru og fá ekki þessi vondu ár sem valda hungursneyðum.

- Þetta segir að þegar sósíalískur, vísindi verkalyðs og vinnandi alþýðu, er orðinn að efnislegu valdi, þá nær maðurinn yfirráðum yfir náttúrunni og getur tamið hana sér í hag?

- Já, auðvitað. Þetta má sjá alls staðar í Kína núna.

GAGNBYLTINGARÖFLIN SIGRUD

- Hérlandis og erlendis heyrast raddir um að Kína hafi að einhverju leyti horfið frá braut sósíalísmans, að þar hafi kapitalísminn sigrað. Nú kynntist þú Kína 1952 og aftur nú og

áðaruppbyggingarinnar um allt Kína. Haldnar hafa verið tvær landsráðstefnur undir kjörorðunum: "Lærum af Tachai í landbúnaði". Á hinni fyrri sagði Hua Kuo-feng, formaður Kommúnistaflokks Kína:

"Að læra af Tachai í landbúnaði og byggja upp fylki af Tachai-gerð um allt landið er mikil byltingarsinnuð fjöldahreyfing til að halda byltingunni gangandi á tinaskeiði alræðis öreiganna og til að byggja upp sósíalískan landbúnað með meiri, hraðari, betri og hagnýtari árangri".

Verkalýðsblaðið bendir lesendum á, að í bóksölum Októberforlagsins, Óðisgötu 30 í Reykjavík og Hafnarstræti 79 á Akureyri, má fá talsvert af góðu lesefni um sósíalísku ríkin. Í janúarblaðinu verður Albanu gerð nokkur skil.

hefur fylgst með þróuninni allan tímann. Hafa þessar raddir við rök að styðjast?

- Nei, þvert á móti. Það hafa komið upp andbyltingaröfl, svo sem í kring um Líu Sjaó-sí og Lin Píao, en þau hafa verið borin ofurliði af alþýðunni.

Gefa Kínversku alþýðunnar er að hún átti formann sem aldrei vék frá stefnu sinni. Mao Tsetung gaf þjóð sinni svo sterka stefnu að hún kvikar ekki á brautinni. Þjóðin var svo gefusöm að taka alltaf til til Maos formanns. Eftir því sem ég sá, þá vannur þjóðin

markvisst að því að þróa þjóðfélag sitt á braut sósíalísmans.

- Það sem tröllrífur öllu í efnahagsmálum hér á landi, óðaverðbólga og kreppa, sem reynt er að velta yfir á herðar verkalýðs og vinnandi alþýðu. Hvernig er verðlagsmálum háttað í Kína?

- Það er engin dýrtíð í Kína. Vöruverð er óbreytt frá ári til árs. Verð á öllum nauðsynjavörum er afar lágt og á mörgum vörum hefur verð ekki hækkað í áratugi. Kaupið er líka lágt en smám saman er verið að hækka það og þar með bætast lífskjörin. Það er ef til vill þetta sem mest einkennir ástandið í Kína í dag, segir Zophonías Jónsson.

□ □

Kínverskur landbúnaður: Kornfram

"Tekjur af einum hektara af eplatrjárm eru jafn miklar og tekjur af tíu hekturum af korni. Hversvegna skyldum við því ekki hætta kornrækt á hluta af akurstöllum í brekkunum og hefja þar eplarækt?" Þetta var tillaga sem nokkrir kommúnistafélagar í fjallaborpi einu í Huanghsienfýslu, hluta Yentaumdæmis í Shantunghéraði báru fram er þeir ræddu búskaparáttanir sínar. En tillögunni var hafnað að umræðum loknum og ákveðið að rækta epli aðeins í sjálfum brekkunum og draga ekki úr notkun lands til kornræktar.

Þetta er dæmi um það hvernig stefna Maos formanns um "að lífa á korn sem þann hlekk í framleiðslunni sem tryggir alhliða þróun" hefur verið framkvæmd er unnið hefur verið að því að stóruka búvöruframleiðsluna í ýmsum hlutum Kína. Framleiðslufylkið í Hsiatingchia hefur ekki aðeins náð því marki með þessari stefnu að verða sjálft sér nægt með kornvöru; heldur hefur það afhent ríkinu árlega 350 lestir af afgangskorni og meira en 1.500 lestir af eplum og perum. Framleiðslufylkið hefur gróðursett á fleiri ávaxtatré með hverju árinu sem líður. Tekjur félaganna hafa vaxið jafnt og þétt.

Landbúnaður er grundvöllur Kínversks efnahagslífs og korn er lífsnauðsynlegt. Engin trygging er fyrir því að hinir ýmsu þættir efnahagslífsins til bæja og sveita eflist án þess að fyrst sé séð fyrir kornþörf íbúanna. Stærsta og mesta afrek í Kínverskum landbúnaði eftir stofnum Alþýðulýðveldis fyrir 28 árum er hvernig sá vandi að brauðfæða 800 milljónir íbúa landsins var leystur. Það er frumskilyrði sem gerir það mögulegt fyrir Kínverskt efnahagslífi að þróa sjálfstætt og treysta á eigin getu.

En þarfinnar sem koma fram við sósíalíska uppbyggingu efnahagslífsins og í daglegu lífi fólks eru margs konar eins og Maó formaður hefur bent á: "Landbúnaður situr í fyrirrúmi er við byggjum upp efnahagslífi okkar; með landbúnaði leysum við bæði matvælavandamálið, sem er alvarlegast, og vandann í sambandi við öflum hræfna svo

Myndin sýnir áveitumannvirki, sem nýlega hefur verið byggt í Tachai. Stærstu sigrarnir sem Kínversku alþýða hefur unnið í baráttu sinni við óvæg náúunúróflin, er bygging flóðvarnargarða og áveitna.

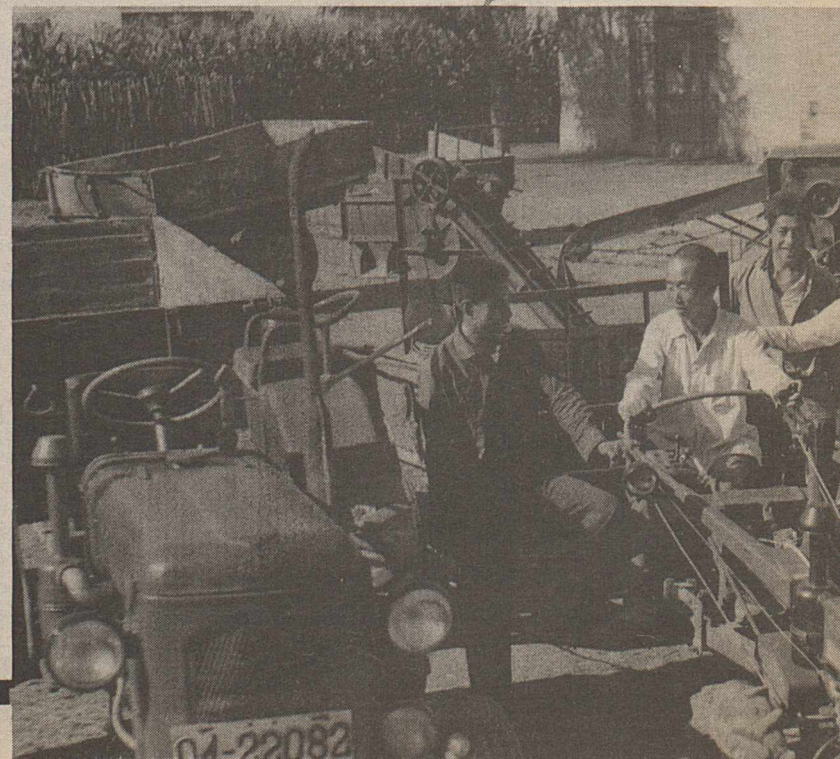
Yentaumdæmi, sem nær yfir meira en 22.000 ferkílómetra svæði, er á Chiaotungskaga í austurhluta Shantunghéraðs. Sautján sýslur og borgir heyra þessu umdæmi til með 9,2 milljónir íbúa; í sveitum búa 8,6 milljónir. Yentaumdæmi er hæðst og þar eru 930.000 hektarar ræktarlands, þar af 70% uppi í hæðunum. Tíu af hundrði ræktaða svæðisins er kalfauðugt og láglent, en tuttugu af hundrði er flatlendi. Flestir þorpsbúa lifu í sárri fátækt fyrir frelsun og árlega höfðu þeir korn aðeins til sex mánaða og urðu því að lifa það sem eftir var ársins á kornhýði og villtu grænmeti. Fyrst eftir frelsun var korn flutt úr öðrum landslutum á tímabili.

Heildarkornframleiðsla Yentaumdæmis er nú þrisvar og hálft sinni meiri en hún var skönnu eftir frelsun. Eftir að fyllilega hefur verið séð fyrir þörf um íbúa borga og sveita í umdæminu er ríkinu afhent árlega meira en hálft milljón lesta af korni, sem senda skal til annarra svæða. Yentaumdæmi selur ríkinu árlega 150.000 lestir af jarðhnetum, 550.000

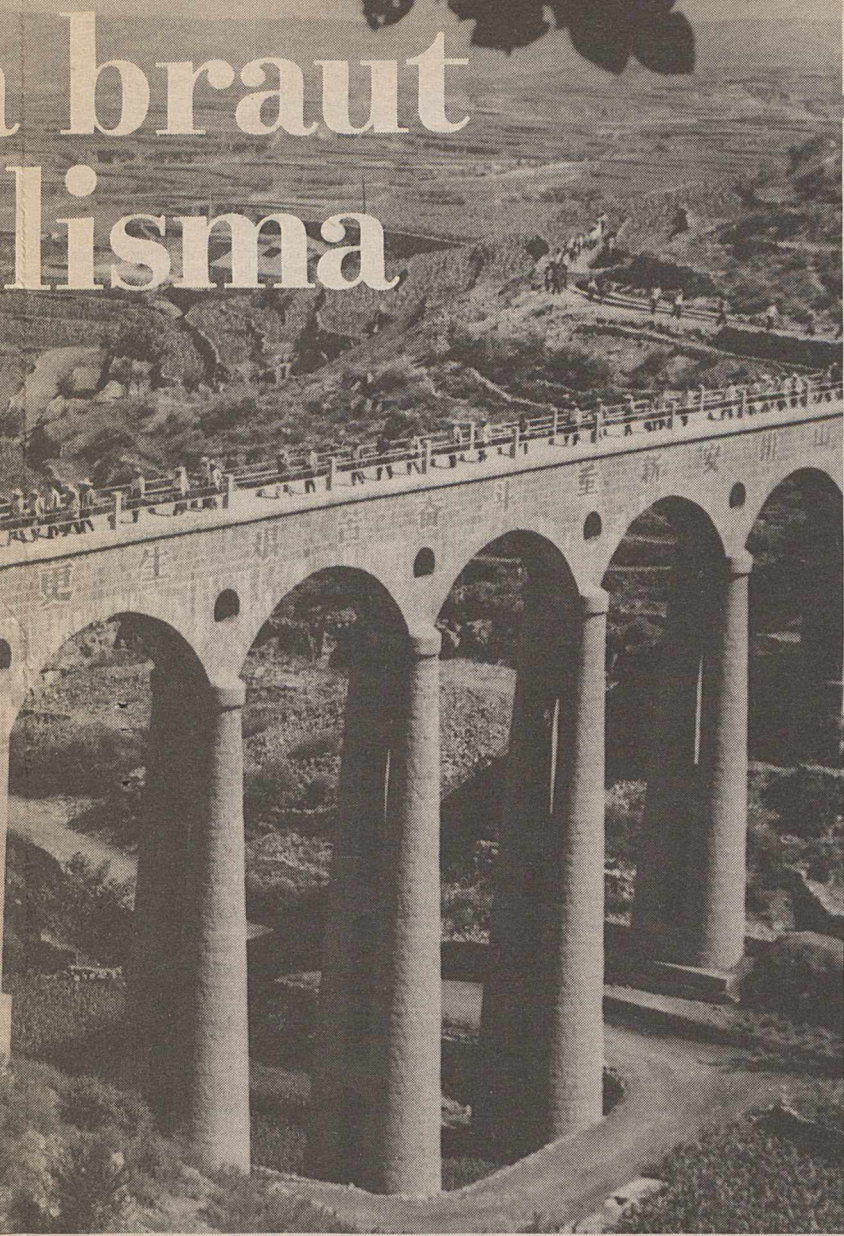
TACHAI

Tachai-alþýðukommúnan er til fyrirmyndar í framleiðslu landbúnaðarafurða um allt Kína. Með því að setja marx-lenínsmann í forystuna fyrir framleiðslunni hefur landbúnaðarverkfólkinu og bændunum í Tachai tekist að ná betri tókum á vélvæðingu landbúnaðarins en áður. Í Tachai hefur alþýðunni einnig tekist að ná tókunum á vatninu, en áður var flóðahætta alltaf yfirvofandi á regntímanum og miklir þurrkar þess á milli. Nú hefur alþýðan náð völdum yfir vatninu með risastórum áveituskurðum.

Tachai hefur vaxið og orðið fyrirmyndarkommúna. Reynslan frá Tachai er leiðarljófs landbúnaðs

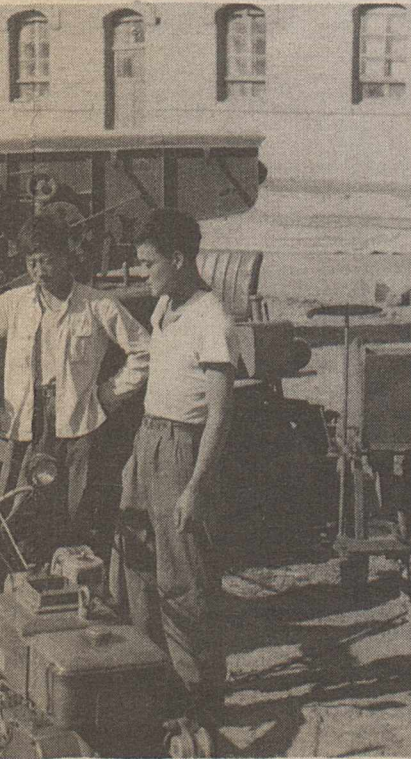

Þeir hafa tamið vatnið og veita því til að geta unnið ennþá stærri sigra í sósíalísku uppbyggingunni. Allar myndir frá Kína eru teknar af HSINHUA.

leiðslan mikilvægasti hlekkurinn

lestir af eplum, perum og öðrum ávöxtum og 360.000 lestir af fiski og rækjum og öðrum fisk-afurðum ásamt miklu af kjöti. Hveiti, mafs-korni, sætum kartöflum og öðrum tegundum til manneldis er sáð í stórar ekrur á sléttunum eða á stöllum í heðunum og þessi ræktun er um 78% af ræktarlandi umdæmisins. Þegar búskaparætl-arnir í umdæminu eru gerðar sjá landbúnaðardeildir svo um að nóg landrými sé tryggt fyrir matvælauppskeruna. Korn-ræktarland hefur forgang í sambandi við tilbúinn áburð, skordýraeyði og bývelar. Jafnframt hefur verið gengið frá áætlunum í Yentaiumdæmi um að rækta ýmsar afurðir til iðnaðar við mismunandi aðstæður og í ýmiss konar jarðvegi. Jarðmetur eru ræktaðar í sendum jarðvegi og ambary-hampur í kallaðugum jarðvegi láglandisins. Nokkurt land í útjaðri borga og bæja er notað til grænmetisræktunar. Brekkurnar eru notaðar til aldinræktar og eikur, en laufin af þeim eru notuð til að ala tússah silkiorminn, eru gróðursettir á heðunum þar sem

sólar nýtur minna. Alþýðukommúnurnar við ströndina leggja mikla stund á fiskveiðar og rækta söl og skelfisk á grunn-sævinu.

Gróðasjóarmiðið stýrir ekki framleiðslunni.

Kommúnurnar í umdæminu hafa gjörbreytt uppskerukerfinu í þeim tilgangi að stórauðka bæði kornuppskeruna og framleiðslu á afurðum sem notaðar eru í iðnaði.

Fyrir frelsun mátti það heita regla í Yentai að landið gefi aðeins eina uppskeru á ári. Nú fást tvær uppskerur nær allsstaðar á hverju ári og er það gert mögulegt með því að rækta fleiri en eina tegund á sama landi. Þar sem aðstæður leyfa er hveiti ræktað með mafs, mafs með lækningajurtum og hveiti með jarðmetum. Summs staðar eru jarðhnetur og sætar kartöflur ræktaðar milli eplatrjáaraðanna.

Framleiðslufylki við ströndina nýta mest allt sitt vinnu-afl við fiskveiðar, en undir stjórnmálum hafa þau skipulagt konur og annað fáanlegt vinnuafli til að brjóta land á ströndinni og smáeyjum til ræktunar og timburframleiðslu. Þar af leiðandi hafa mörg fiskveiðihéruð orðið sjálfu sér nóg með kornvöru.

Kommúnurnar, sem leggja aðaláherslu á kornframleiðslu, treysta á þann efnahagslega styrk sem samyrkjuskipulagið veitir við að efla skógrækt, búfjárrækt og hliðargreinar og láta hverja grein styðja við bakið á hinum. Til dæmis hefur verið komið upp myllum sem framleiða hvítahveiti og jurta-olfur, niðursuðverksmiðjum fyrir ávexti og silkivinnslu-stöðvum í fjölmörgum þorpum. Örgangur þaðan er gott dýrafóður og þessi dýr leggja svo til afbrigðs húsdýraðburð. Mikið af hveitistráum og mafs-stilkum er nú notað í teppi, handtöskur og fleira þess háttar, en ekki brennt eins og áður var.

Fjölbreytt efnahagslíf

16.Tbl. 15.des.1977-17.jan.1978

Í september sl. fór ferðahópur til Kína á vegum Kínversk-íslenska menningarfélagsins (KÍM). Dvalið var í u.þ.b. 3 vikur í landinu, og ferðaðist hópurinn víða. VERKALÝÐSBLAÐIÐ hitti að máli einn af þátttakendum í ferðinni, Petru Þórlindsdóttur, starfsstúlku á Hótel Esju, og bað hana um að segja lesendum blaðsins frá ferðinni.

- Nú er ekki á hverjum degi sem verkafólk frá Íslandi fer alla leið til Kína í sumarfríi sínu. Hvers vegna ákvaðst þú að fara til Kína?

-Ég hef verið félagi í KÍM um árabíl, og fylgst með því sem er að gerast í Kína.

Hagsmunir alþýðunnar í fyrir-rúmi

Mig hefur lengi dreymt um að komast þangað, og þegar efni og aðstæður leyfðu og tækifæri gafst, ákvað ég að slá til og fara. Þegar farið er til Kína, er það gert í öðrum tilgangi en ef ferðast er eitthvert annað. Í svona ferðum er lögd áhersla á að kynna þátttakendum land og þjóð, en ekkert rúm er fyrir áfengisþamb og natúrklúbbarall. Ég fór til Kína til að kynna uppbyggingunni þar, fólkinu og menningu þjóðarinnar, og varð alls ekki fyrir vonbrigðum. Ferðin var vel skipulögð og allur aðbúnaður góður.

- Hvornig kom Kína þér fyrir sjónir svona í fljótu bragði?

Petra Þórlindsdóttir.

- Þó ég þættist vera búin að lesa mér nokkuð til um landið, verð ég að segja að margt kom mér mjög á óvart. Það er augljóst að Kína er þróunarland, og þess vegna á allt öðru stigi en t.d. Ísland. Kínverjar reyna ekkert til að leyna þessu. Þeir viðurkenna að í Kína sé fátækt, en benda um leið stoltir á, að allir hafi nóg að bíta og brenna og stöðugt er unnið að því að bæta kjörin. Enda koma Kínverjar fyrir sjónir sem ánægt og iðjúsamt fólk. Ég vil taka það fram, að okkur var frjálst að tala við hvern sem við vildum, og engin höft voru höfð á hvað við gerðum eða hvert við fórum fyrir utan skipulagða dagskrá.

- Hvað var það helsta sem þið sáuð?

- Það má segja að það hafi skipst í tvennt. Í fyrsta lagi skoðuðum við fornminjar og sögufræga staði, og okkur var kynnt saga Kína í stórum dráttum. Í öðru lagi skoðuðum við verk-smiðjur, skóla, sjúkrahús, samyrkjubú og fleira sem bar vitni hinni sósíalísku uppbyggingu. Það var lögd mikil áhersla á að kynna okkur hina stórstígu þróun sem átt hefur sér stað frá því í byltingunni, bæði efnahagslega og pólitískt. Reynt var að draga fram ástæðurnar fyrir breytingunni á þjóðfél-agsskipaninni, frá hálf-lénsku ríki þar sem réttindi alþýðunnar voru fótum troðin, og yfir í sósíalískt ríki þar sem alþýðan fer með völd. Það er greinilegt að hagsmunir alþýðunnar sitja alls staðar í fyrirrúmi. Við allar verksmiðjur sem við heimsóttum voru barnaheimili og heilsugæsla, og í kommunum var séð fyrir öllum þörfum fólksins. Almenn þátttaka í pólitískum umræðum virðist mjög mikil, og alls staðar voru veggblaðumræður, hvort heldur sem var á vinnustöðum eða í skólum. Þar bar mest á gagnrýni á fjórmenningaklíkuna svonefndu og uppgjöri við áhrif þeirra, sem virðast hafa verið víðtak. Í verksmiðjum sem við komum í fengum við að skoða hvernig framleiðslan fer fram, og prófa afurðirnar. Við komum t.d. í lyfjaverksmiðju, þar sem við

VERKALÝÐSBLAÐIÐ 5

fengum að taka með okkur vítamíntöflur, og auk þess gafst okkur tækifæri á að smakka á hressingarmeðlum úr hunangi sem búin eru til eftir ævagamalli uppskrift. Það var at- hyglisvert hvernig Kínverjar hafa lært af ýmsum fornum lækningaradferðum. Við fórum t.d. í heimsókn í sjúkrahús, og fylgdumst með hvernig nála- stunguadferðinni er beitt, ásamt fleiri gömlum lækninga- adferðum sem gefa góða raun.

- Hvað er þér minnisstæðast úr ferðinni?

- Mér er minnisstæðast er við heimsóttum grafhýsi Mao Tse-tungs. Við fórum þangað á sama morgni og það var opnað, og vorum fyrsti erlendi ferða- hópurinn sem þangað kom. Áð öðru leyti er erfitt að gera upp á milli þess sem ég sá og kynntist.

- Nokkuð sem þú vildir segja að lokum?

- Ég vil eindregið hvetja fólk sem hefur áhuga á að kynna sér Kína, að reyna að komast þangað með KÍM. Þessar ferðir eru til þess atlaðar að auka vin- áttu íslenskrar og kínverskrar alþýðu. Þeir sem taka þátt í þeim með því hugarfari verða ábyggilega ekki fyrir vonbrigðum. Það er mjög mikilvægt að verkafólki og öðru alþýðufólki sé gert kleyft að fara í þessar ferðir, því þær eiga mest erindi við þessa þjóðfélagshópa, þar sem Kína er tvímælalaust verkalýðsríki, og sýnir að alþýðan þarf ekki að láta undiroka sig.

Í desember var haldið í Kína annað þjóðþingið til að læra af reynslu Tachai-alþýðukommúnunnar í landbúnaði. Þar flutti félagi Hua Kuo-feng, formaður Kommúnistaflokks Kína, ræðu og sagði meðal annars:

"Mao formaður hélt Tachai og Taching á lofti eins og tveimur rauðum fánum sem fjórmenningaklíkan reyndi árangurslaust að rífa niður. Við verðum að halda þeim hátt á lofti. Að læra af Tachai og Taching merkir að halda áfram að taka stéttabaráttuna sem lykilatriði og afhjúpa miskunarlaust og afneita fjórmenningaklíkunni".

TACHING

Taching er stærsta olfusvæðið í Kína. Frá 1964 hefur Taching verið fyrirmyndar-kommúna í iðnaði, en þá setti Mao Tsetung fram kjörorðið: "Lærum af Taching í iðnaði!"

Taching-ölfusvæðið hefur unnið mikla sigra með því að treysta á eigið afl í uppbyggingunni. Á þrem árum voru geysimiklar olfulindir opnaðar á öbyggðum auðnum. 14 árum síðar er Taching leiðandi afl í iðnaðinum.

Leiðandi félagi frá Taching segir svo: "Það sem er mikilvægast, er að Taching heldur sig við undirstöðuatriðin: að setja pólitísku stefnuna á oddinn, vopna verkamenn og tæknimenn marx-lenfnismanum/kenningum Mao

Tsetungs, og Taching hefur búið til byltingarsinnaða hópa sem hafa öreigasinnaða pólitífska vitund á háu stigi. Olfu svæðið sameinar byltingarsinnaða afstöðu og stranga víðindalega aðlögun í starfinu. ...Taching treystir fullkomlega verkafóssstéttinni fyrir að finna aðferðir til verkamanna-stjórnunar á sósíalísku fyrirtæki. Horfið var frá gömlum aðferðum með því að þjappa olfuiðnaðinum saman í þéttbýli og búið hefur verið til nýtt sósíalískt fyrirtæki sem sameinar iðnað og landbúnað og þéttbýli og dreifbýli. Þetta leiðir til þess að and- stæðurnar milli þéttbýlis og dreifbýlis, milli verkamanns og bónda og milli hinnar andlegu og líkamlegu vinnu hverfa smám saman".

(Frá sendiráði Kína í Rvfk)

**lönd vilja sjálfstæði
þjóðir vilja frelsi
alþýðan vill byltingu**

För Sadats til Ísrael þjónar heimsvaldastefnu og sionisma

För Sadats Egyptalandsforseta til sionistaríkisins Ísraels hefur vakið gífurlega reiði og verið harðlega fordæmt í flestum ríkjum fyrir botni Miðjarðarhafs ásamt Frelshreyfingu Palestínu, PLO. En í fjölmiðlum vesturlanda hefur Sadat hins vegar verið mikið hrósað sem friðarhetju, sem vilji raunverulega koma á friði á þessu viðkvæma svæði. Hvað er þá hið rétta í málinu?

Í ræðu sinni í ísraelska þinginu, Knesset, sagði Sadat að Ísrael yrði að láta af hendi öll herteknu svæðin frá því í júní 1967. Hann sagði einnig að Palestínarabbar hafi rétt til að stofna sitt eigið ríki. Þetta eru allt punktar sem hafa lengi verið afstaða Egypta og annarra Arabaríkja. En Sadat sagði jafnframt að Egyptar væru reiðubúinir að gera allt sem í þeirra valdi stæði til að tryggja öryggi Ísraelsríkis. Þetta eru ný orð frá Sadat. Þar með er Sadat búinn að viðurkenna Ísraelsríki, ríki sem byggir á sionisma, kynþáttamisrétti og útpenslustefnu. Ríki sem hefur gert heila þjóð útlaga og réttindalaus í sínu eigin landi og lagt undir sig eigur hennar. Ríki sem á engan tilverurétt.

Með þessu hefur Sadat gert að engu þá miklu vinnu sem PLO hefur lagt í að afhjúpa Ísrael sem hernaðarríki og skapað mikinn klofning og ringulreið meðal Arabaríkja, sem gefur sion-

ismanum og risaveldunum tveimur leik á borði. Þetta getur aðeins skoðast sem svik við

palestínsku þjóðina og réttláta baráttu hennar fyrir endurheimt heimalands síns.

Palestínska þjóðin er staðráðin í að berjast fyrir frelsun

heimalands síns undan oki sionismans.

Kalatdlit Nunat (Grænland) Mótmælaaðgerðir gegn EBE

Það eru nú liðin 5 ár síðan Kalatdlit Nunat var neytt til þátttöku í Efnahagsbandalaginu. Þessa var minnst með mótmælaaðgerðum í bænum Aasiaat (Egdesminde), sem Inuit Ataqatigiit (nýstofnaður vinstriflokkur) stóð fyrir. Mótmælagangan gekk um aðalgotur bæjarins, og tóku um 100 manns þátt í henni. Eftir gönguna átti að vera fundur, þar sem fulltrúar frá Siiumut og G.A.S. (Verkalýðssambandið) ætluðu að tala, en þeir hættu við á síðasta augnabliki vegna þess að þeim fannst kröfurnar á veggblöðunum sem auglýstu aðgerðina allt of harðorðar. Sem dæmi um þessar "harðorðu" kröfur má nefna: "Kalatdlit Nunatstjórnir sjómenn-þjóðir í hafi sem tilheyrir EBE" og "Gegn geislavirkum úrgangi". Yfirskrift mótmælaaðgerðanna var "EF-perdle" sem þýðir "Úr Efnahagsbandalaginu".

Krafan um að Kalatdlit Nunat gangi úr EBE er sjálfsögð krafa. Þegar kosið var um hvort ganga

ætti í EBE fyrir 5 árum síðan, voru 70% fíða Kalatdlit Nunat á móti inngöngu. En sem amt í Danmörku varð landið að ganga í EBE. Þar var því um að ræða algera hundsun á vilja landsmanna. Fyrir grænlandsku þjóðina, sem byggir afkomu sína á veiðum, hefur veran í EBE þýtt sfaukna rányrkju og aukin ftök evrópsks stórauðvalds í landinu. Það er tömt mál að tala um veiðitakmarkanir eða friðanir fiskistofna, því að mati evrópska útgerðarauðvaldsins. "samræmist slíkt ekki hinu heilaga bræðralagi, EBE".

Allt frá kosningunum fyrir 5 árum, hefur skrifræðisvaldið í

höfuðstöðvum EBE í Brussel reynt að "kaupa" Grænlandinga til fylgis við bandalagið með auknum fjárfestingum í landinu. Sérstaklega hefur verið fjárfest í hafnarmannvirkjum og iðnaði. En grænlandsku þjóðin veit sem er, að stórauðvaldið í Evrópu hefur fyrst og fremst áhuga á olfunni,

námuauðfunum og fiskimiðunum, og slíkt samræmist ekki þjóðarhagsmunum fíða Kalatdlit Nunat. Á fleiri raddir heyrast nú sem vilja þjóðaratkvæðagreiðslu um aðildina að EBE strax í kjölfar heimastjórnarinnar 1979. Og það eru fáir í vafa um niðurstöður slíkrar þjóðaratkvæðagreiðslu.

„Rauður bær“

Frh. af baksíðu

einfalt og skýrt. Á s.k. "vinstri" kanti við hlið okkar eru ekki aðrir en AB. Fylkingin hefur aldrei náð að bera sitt barr eftir að við yfirgáfum hana um árið. KSML starfaði hér alllengi, en dó um það leyti er samtökin fóru að kalla sig "KFÍ (m-l)". Guðbrandur Magnússon, sem var forsprákninn, er orðinn þægur borgari og farinn að bauma alls kyns glósum á sósíalista. Þá er Alþýðubandalagið eftir, sem er býsna sterkt og við höfum frekar lítið átt í höggi við það; þeir hafa verið nokkuð "óá-nægðir" og "órólegir", a.m.k. frá sjónarmiði flokksforystunnar. Það var gagnlegt þegar AB-menn hér studdu þá fylkingu verkalyðsfélaga á Norðurlandi sem vann gegn ofríki og stefnu ASÍ-forystunnar á árunum '73-'75. Þá gengu þeir m.a. með okkur l.mál gegn stéttasamvinnustefnu ASÍ-forystunnar. Nú í vor hafði AB flokksöngur á l.mál til stuðnings ASÍ, svo hið jákvæða er komið í skuggann. AB-menn hér eru reyndar býsna rauðir og brattir á meðan það nærir að tala um hlutina - og auðvitað eru heiðarlegir sósíalistar á meðal virkra AB-manna á Akur-

eyri. En það sem þeir í reynd gera er að gefa AB rauðara andlit en flokkurinn á skilið, án þess að vera stéttsvikurinn í AB-forystunni neitt hættulegir. Endurskoðunarstefnan og flokkurinn er því jafn hættuleg hér og annars staðar.

Vbl.: Hvað sýnist ykkur um framtíð kommunískrar baráttu á Akureyri?

P.H.: Það er bjart yfir því eins og annars staðar á Íslandi og utan þess. Okkur miðar áfram. Akureyri er iðnaðarbær, mestum hluta verkafólks er þjappað á tiltölulega fáa stóra vinnustaði. Enda er hér mikið af stéttvísu fólki, þótt fólkskum verkalyðsföringjum og fólkskum sósíalistum - um hafi nú lengi tekist að slæva baráttuna.

Við berum stíft út blaðið í hús og það er orðið þekkt í bænum. Til er það verkafólk nú þegar sem telur það mál gagn sitt. Yfirleitt tekur fólk blaðinu heldur vel.

Þegar kommúnisminn festir hér ratur hjá stéttvísu verkafólki verða fljótt breytingar á ýmsum málum. Einu sinni var Akureyri kölluð "rauði bærinn", m.a. fengu kommúnistar yfir 30% atkvæða í bæjarstjórnarkosningum 1936. Ég hlakka til þess tíma þegar bærinn fer aftur þetta nafn, - segir Þórarinn að lokum,

Risaveldin vilja viðhalda ólguástandi fyrir botni Mið- jarðarhafs.

Ástandið fyrir botni Miðjarðarhafs einkennist af "ekki stríð/ekki friður" ástandi, sem heimsvaldastefnan hefur skapað með það fyrir augum að ná sem mestum efnahagslegum og pólitískum ftökum meðal Arabalandanna. Arabalöndin hafa þurft að leggja alla sína krafta í uppbyggingu landvarna á meðan Ísrael fær ótakmarkaðar birgðir af vopnum og "fallbyssufóðri" í frá Bandaríkjunum og Sovétríkjunum. Þetta ástand er bakgrunnur ferðar Sadats til Ísraels. Efnahagsástandið í Egyptalandi er ótryggt, og landið stendur langt að baki Ísrael. För Sadats er óvæntingarfull tilraun til að kaupa frið milli landanna tveggja.

Sovétríkin hafa stutt Ísraelsríki í mörg ár engu síður en Bandaríkin, þó það hafi ekki verið eins opin-skátt. Það hefur verið stefna Sovétríkja að stofna mini-Palestínu, viðurkenna Ísraelsríki og tryggja landamæri þess. Nákvæmlega á sama hátt og Bandaríkin, hafa Sovétríkin haft þá pólitík að

sá sundrunu meðal Araba og fta undir það að þeir fari að slást innbyrðis. Þess vegna er þetta hið ákjósanlegasta ástand fyrir risaveldin, sem skapast hefur nú eftir för Sadats. Ut frá þessu sést að fordæming Sovétríkja á för Sadats stendur ekki á föstum grunni, heldur er hún enn eitt bragð sósíalheimsvaldasinnanna til að fela sitt rétta andlit. Það eru til mörg dæmi um sundrunarpólitík Sovétríkja sem sanna þetta, en verða ekki rakin hér frekar.

Ísraelsríki þýðir stríð.

Palestínarabbar hafa stundað vopnaða frelsisbaráttu í u.þ.b. 12 ár með það að markmiði að endurheimta heimaland sitt, Palestínu, úr klóm sionista. Þeir munu ekki gefast upp fyrir en markmiðinu er náð. Ísraelsríki er árásargjarnt ríki og samkvæmt stefnu sionista skulu landamæri þess ná frá Efrat til Nílar! Sadat hefur keypt köttinn í sekknun, því raunverulegur friður mun ekki komast á fyrir botni Miðjarðarhafs fyrr en sionistaríkinu Ísrael hefur verið kollvarpað og í þess stað reist frjálst og óháð lýðræðisríki í Palestínu.

Fullt félagsgjald...

Frh. af forsíðu

16 ára og eldri...640 kr. pr. klst. dv.

Fyrir um það bil 10 árum var á Akranesi sami taxti fyrir unglingsstúlkur og fullorðnar konur í frystihúsinu. Verkalýðsfélag Akraness var eina félagið í landinu sem var með slíkt ákvæði í kjarasamningum. Í einum samningum ASÍ-samflotsins tókst ASÍ-forystunni að glutra þessu ákvæði niður.

Unglingarnir eru ekki fast-ráðnir en hafa viku uppsagnarfrest. Venjan er sú að "þeir þurfi ekki að mæta á morgun" ef verkstjóri vill losna við þá. Verkalýðsblaðið hafði samband við fiskverkunarfólk á Kirkjusandi og innti það eftir kjörum unglinga þar. Reyndist mikið vera brotið á unglingunum og þeir illa færir sakir reynsluleysis að gæta réttar síns, enda réttláusir í verkalýðsfélögum. Fulloröna fólkið stendur ekki nægilega vörð um réttindi unglinganna. Þeir eiga heldur ekki gott með að leita til trúnaðarmannsins, þar sem hún er gift einum verkstjórmanum og virkar oft sem verkstjóri sjálf.

Unglingarnir eru látnir vinna flest störf og rekið mjög á eftir þeim. Þegar eftir- og næturvinnu er unnin, er atlast til að allir vinni ef atvinnurekandinn áskir þess. Þá er venjan að fólkið þurfi að biðja um "frí" eftir kl. 17 þótt svo að skýrt ákvæði sé í samningum um að enginn sé skyldugur að vinna eftirvinnu. Þetta kemur verst niður á unglingum, því þeir eiga allt undir duttlungum verkstjórans og eru oft reknir á staðnum, þ.e. "þurfa ekki að mæta á morgun". Þeir hafa engin réttindi til að reka mál sín og leita réttar síns í verkalýðsfélögum.

Nýlega gerðist það til dæmis á Kirkjusandi, að unglingspiltar fengu ekki fulla greiðslu fyrir vinnu við útskipun (þá skal greiða samkvæmt hærri texta). Þeir fengu þar upplýsingar hjá verkstjóra eftir mikið vafstur, að þeir yrðu látnir skrifa á kortin sín á skrifstofunni, annars fengju þeir ekkert. Þeir skyldu muna þetta næst, annars fengju þeir ekkert!

Greinilegt er að verkafólk þarf að taka höndum saman og verja rétt allra á hverjum vinnustað, einnig unglinganna. Blaðið hvetur verkafólk til að krefjast þess í verkalýðsfélögum sínum, að unglingar fái fulla aðild að félögum ásamt öllum réttindum, svo og sömu laun fyrir sömu vinnu. Þá er algert frumskilyrði að velja trúnaðarmann fyrir verkalýðsfélögin á vinnustöðunum, t.d. er enginn slíkur á Kirkjusandi.

Útlendingar...

Frh. af forsíðu

- Vita menn hvað bónusinn í raun og veru er?

- Ég held ekki. Það komu sérfræðingar og fulltrúar frá verkalýðsfélaginu og sögðu að þetta væri mjög gott og flestir trúðu því, þó að þeir finni að bónusinn sé meira púll og líftið meira í kaup. Við fengum að kynna okkur bónuskerfið í sumarfríinu og svo var það sett á til reynslu. Það verður eflaust samþykkt að halda því áfram - sérfræðingarnir koma og fulltrúar verkalýðsfélagsins, og segja okkur að samþykka. Flestir gera það, hugsa ég.

- Var samþykkt umröðalaust að reyna bónuskerfið?

- Nei, við vorum tveir útlendingar sem greiddum atkvæði á móti því. Það voru ef til vill fleiri sem voru á móti því, en íslensku verkamennirnir segja ekki álit sitt. Ég held samt að þeir viti nákvæmlega hvað þeir eigi að segja, en þeir hafa bara aldrei lært að tala á fundum. Við lærum þetta í skólum í heimalandi mínu og er svo víða erlendis.

- Þú hefur starfað víðar en í verksmiðjum?

ILLA FARIÐ MEÐ ÚTLENDINGA

- Jú, ég hef verið talsvert á sjónum. Í verstöðvum úti á landi og á bátum frá Reykjavík. Það er bara á sjónum sem ég hefi fundið fyrir því að ekki er gott að vera útlendingur á Íslandi. Sjómennirnir eru ágætir en útgerðarmennirnir eru slæmir, þeir gera ekki endanlega upp við útlenda verkamenn. Ég á ennþá stórar upphæðir inni hjá tveimur útgerðarmönnum. Ég lét Sjómannafélagið gera í málinu og í það var settur lögfærðingur, en samt hefi ég ekkert heyrt í þrjú ár. Ég er að verða búinn að gleyma þessum peningum!

- Heldur þú að svipuð tilfelli séu algeng varðandi útlenda sjómenn á Íslandi?

- Ég þekki fleiri dæmi. T.d. voru þrír spánverjar á sama bátnum. Einn þeirra slasaðist, lenti með hendina í spili og þrúbraut handlegginn. Hann hafði ekki atvinnuleyfi og fékk þess vegna ekkert út úr tryggingum. Hann vildi fá gert upp strax við útgerðina en hún neitaði. Þá sögðu allir spánverjarnir upp störfum og útgerðarmaðurinn neitaði að borga þeim það sem þeir áttu inni hjá útgerðinni. Þeir höfðu ekkert húsnæði á staðnum og því var farið illa með þessa menn. Þetta er ef til vill ekki einkennandi en svona er samt til. Það er farið illa með okkur útlendinga þegar vitað er að við erum ekki klárir á öllum atriðum.

Fyrri grein um alþýðumenningu á Íslandi

Alþýðulist er beitt vopn

Verkalýðsstéttin og önnur alþýða á Íslandi á sér mikinn menningararf að verja og viðhalda. Það er mikil firra,sem oftlega er sagt,að menning fyrri tíma hafi eingöngu verið menning fámennrar yfirstéttar, höfðingja og embættismanna erlends konungsvalds. Menning almúgafjöldans var þá sem nú til,en hún hefur alltaf verið undirokuð og bæld undir þá yfirstéttamenningu,sem ríkjandi hefur verið á hverjum tíma.

Í bókmenntum íslenskrar alþýðu er til mikið safn baráttukvæða og frásagna,sem lýsa baráttu almúgans við óvægið yfirvald. Þessi listiðkan færði alþýðunni baráttuglób og oft varð lítil vísa til þess að kveikja baráttuneistann.

Í grein þessari verður fjallað um alþýðukvæðskapinn frá upphafi til okkar tíma. Síðar mun Verkalýðsblaðið fjalla um alþýðumenningu okkar tíma - hvernig menning verkalýðs og vinnandi alþýðu er undirokuð og færð í borgaralegan auðvaldsbúning,til þess að firra hana því innihaldi sem gefur henni varanlegt gildi fyrir alþýðuna.

Í sérhverju stéttapjódfélagi geysar stéttabarátta. Þetta er barátta milli kúgara og kúgaðra. Hún tekur á sig mismunandi form eftir gerð samfélagsins. Við sjáum líka stéttabaráttuna í ljóðum og listum alþýðunnar á öllu því tímabili,sem við eigum skrifaðar heimildir um.

Íslendingasögurnar eru alls ekki sneyddar stéttabarátta. Í Njálu segir svo í Darraðarljóði:

Þeir munu lýðir Kveð eg ríkan gram
lönnum ráða, ráðinn dauða.
er útskaga Nú er fyrir oddum
áð of byggðu. jarlmaður hniginn.

Nýlendan Ísland.

Baráttan gegn danska nýlenduvelðinu var oft blóðug og hörð. Þegar siðskiptin urðu lagði danski kóngurinn undir sig allar klaustureignir,biskupaeignir og miklar aðrar eignir á Íslandi. Meira en sjötíu hluti allra jarðeigna urðu konungseign á þennan hátt. Í viðbót höfðu danskir höfuðsmenn kastað eign sinni á allar verbúðir við Faxaflóa og á suðurströndinni. Það er gegn þessu valdi að íslenska alþýðan brynjar sig með ljóðum, söngvum og sögum - hún brynjar sig alþýðumenningu og notar hana sem vopn í þjóðfrelsisbaráttunni. Jón Arason yrkir svona, þegar danska kóngavaldið sótti að honum um leið og það tróð nýjum síðum upp á alþýðuna og hrífsaði eigur landsmanna til sín.:

Undarlegt er Ísland
ef enginn réttir þess stétt.
Vondslega hefur oss veröldin
blekkt.
vélað og tælt oss nógu frekt,
ef ég skal dæmdur af danskri slekt
og deyrja svo fyrir kóngsins mekt.

Á síðari hluta 18 aldar,þegar einokunarverslunin er að sýngja síðustu tóna þíníngarhljómkviðu sinnar, fara hugmyndir og baráttuljóð að berast til Íslands erlendis frá. Franska byltingin 1789-95 hreyfði hug þeirra sem börðust fyrir frjálsu Íslandi. Magnús Stephensen lýkur ljóði sínu um "Bergmál frönsku byltíngarinnar 1789-95 " svona:
"En þegar kemur til annarra efna:
óskum að frelsi þitt krýni nú hér
Ísland bundið
þungt okið undir.
Ó,að því brátt sé af hrundið."

París 1848 - bylting.

Ómurinn af fyrstu tilraun verkalýðs og vinnandi almúgans til að kasta af sér stéttarokinu barst til Íslands og kveikti enn baráttuglób. Gísli Brynjólfsson orti um "Jónfíbarðagann í Parísarborg 23-26 júní 1848":

Svo hófst víg,er veröld eigi
vön þó stórum heiftum sé,

áður leit á einum degi,
uns að velli lýður hné,
háð svo enn í einni borg,
- öll í blóði flóðu torg -
illa Mammons ánað við
og við sjálfra þeirra lið,
sem með verslun,okri,að
armir safna af bræðra nauð.

Geystist fram í fjarskastyr
Frakka borgarlýður hättin.
Þess ég hefi þúsund vættin,
að þjóðar mágur aldrei fyr
hafði slíkan hermanns sið
að herja drottinnar skelfdust við.
Verkalýð ei var að fríja
vits né hugar, - oddaklið
vildi heldur hafa en flýja
harðsnúnasta drengja lið:

.....

Svo fór víg,á vorri öld
er var hið fyrsta heims með
þjóðum,
þegar reyndu að gjalda gjöld
gullmæringum seimafróðum
verkamenn, - en verða má
að vakni enn þaðan hildarþrá!

.....

Í lok 19 aldar var baráttan fyrir þjóðfrelsinu orðin meðvitúð meðal alþýðunnar. Skáldin lögðu sinn skerf til baráttunnar. Ljóð þeirra urðu fleyg. Þau voru oft notuð í stað langrar ræðu eða til beinskeyttra andsvara. Með baráttuljóðunum mátti virkja fjöldann til mikilla dáða.

Steingrímur Thorsteinsson yrkir í Vorhvót:

Nú vakna þú Ísland,við vonsalan
glaum
af vorbylgjum tímans á djúpi.
Byrg eyrun ei lengur fyrir
aldanna straum
en af léttu deyfðanna hjúpi
og drag þér af augum hvert
dapurlegt ský,
sem dylur þér heiminn og
fremdarljós ný.

En bót er oss heitið,ef bilar ei dáð.
Af beisku hið sata má spretta.
Af skaða vér nemum hin nýttustu ráð.
Oss neyðin skal kenna það rétta.
Óg jafnvel úr hlekkjumum sjóða
má sverð
í sannleiks og frelsisins
þjónustugerð.

Alþýðumenning undir oki auðvaldsskipulagsins.

Skeið auðvaldsskipulagsins er runnið upp hérlandis í lok síðustu aldar. Alþýðumenningin heldur áfram að þróast við nýjar þjóðfélagsaðstæður og nýtt lið listamanna kemur til sögunnar. Þetta nýja lið framsækinnna og byltingarsinnaðra skálda,rithöfunda og annara listamanna er mótað af framsáknun og byltingarsinnuðum hugmyndum verkalýðsstéttarinnar.Þessir listamenn skara fram úr af því að þeir eru listrænir þjóðar þeirrar stéttar sem skapar allt og verður að erfa allt. Þess vegna er alþýðumenningin meira okuð nú en áður. Hún er beittari og hættulegri - hún ógnar undirstöðu stéttasamfélagsins. Það afl sem stendur að baki alþýðumenningunni er nú sterkara en nokkru sinni. Þetta afl er samt sem áður ekki virkt. Það verður að virkjust. Til þess að svo geti orðið og til þess að ryðja alþýðumenningu braut verður verkalýðsstéttin að herða framsáknasta kjarna sinn og byggja raunverulegan kommúnískan verkalýðsflokk. Undir forystu EIK(m-l) er smíði slíks flokks hafin. EIK(m-l) verja megin afli sínu í flokksbygginguna. Þannig þjóna EIK(m-l) verkalýðsstéttinni og vinnandi alþýðu,einnig á sviði menningarinnar.

Í síðari hluta þessarar greinar verður fjallað um sögu alþýðumeningarinnar undir oki auðvaldsskipulagsins.

Á myndinni til vinstri er Albert Einarsson ritstjóri Verkalýðsblaðsins, sem hélt aðalræðu dagsins. Í miðrið syngja fundarmenn fjöldasöng. Til hægri er gestur fundarins frá Færeyjum, Daniel J. Jacobsen, en hann flutti ávarp um baráttu Færeyinga fyrir sjálfstæði. Myndir: Verkalýðsblaðið.

Glæsilegur baráttufundur 1.desember

Baráttunefnd 1. des. hélt fund í Tjarnarbúð að kvöldi 1. des. og var hann sóttur af fjölmenni. Um 220 manns voru á sjálfum fundinum og 150 manns voru á dansleik að fundi loknum. Var stemming á fundinum fráþar og boðskap hans mjög vel tekið. Söfnuðust tugir þúsunda króna meðal fundarmanna til styrktar 1. des. starfinu. Þrátt fyrir að kostnaður allur vegna aðgerðanna hafi orðið mikill, reyndist vera afgangur af fénu þegar upp var staðið og eru uppi hugmyndir um að nota peningana til að kosta útgáfu á ræðunum sem fluttar voru á fundinum.

Guðmundur Sæmundsson úr framkvæmdanefnd Baráttunefndar setti samkomuna og stjórnaði henni. Lýsti hann því starfi sem félagar inntu af hendi í október og nóvember og lagði áherslu á að árangurinn hafi sýnt sig, þar sem Tjarnarbúð hafi sprungið utan af fundargestum! Hann sagði að þessi samkoma væri þó aðeins byrjun á starfi að endurreisn 1. des. sem baráttudags alþýðu gegn erlendri ásálni og fyrir raunverulegu sjálfræði Íslands.

Albert Einarsson, ritstjóri Verkalýðsblaðsins flutti aðalræðu dagsins og rakti fullveldisbaráttuna og sérstaklega

hvaða hættur stöðjuðu nú að fullveldi Íslands. Hann nefndi stöðugt meiri erlendar fjárfestingar á Íslandi, t.d. álverið, kísilverksmiðjuna í Mývatnssveit, járnblendiverksmiðjuna og hugsanlegar álverk-smiðjur á Norðurlandi og víðar. Hann nefndi rányrkju auðvaldsins á fiskistofnunum við Ísland og baráttu Efnahagsbandalagsins og stórveldanna gegn útfærslu fiskveiðilögsögunnar. Hann nefndi heimsástandið og lýsti vaxandi vígbúnaði risaveldanna, Bandaríkjanna og Sovétríkjanna, og óhjákvæmi-legri heimsstyrjöld þeirra í

Klofningur

Frh. af baksíðu forysta rekaldsins á alþingisframbóð í öllum kjördæmum í vor. Hugmyndin er að mynda "kosningabandalag", eða eins og forystan segir:

"Slíkt kosningabandalag gæti verið byggt þannig upp, að aðilar þess sameinuðust um nokkur meginatriði, t.d. kröfur til verndunar lýðrættindum, kjara- og efnahagsmálakröfur og að síðustu kröfur, er snerta baráttuna gegn heimsvaldastefnunni. Í bandalag með þessu sniði er auðvitað nauðsynlegt að fá einhverja nokkuð þekkt einstaklinga sem væru þá ekki bundnir samstarfinu á annan hátt en þann, að þeir styddu pólitíska grundvöllinn. Að öðru leyti væru þeir frjálsir að því að tülka hann á sinn hátt, svo fremi að þeir brjóti ekki í bága við grundvöllinn".

Af þessu má glögglega sjá lágkrúpúlíttík forystunnar. Hugmyndin er að veidda atkvæði út á andlit en ekki stefnu, rétt eins og hver og einn borgaraflokkur gerir. Hver veit nema KFI-hópurinn stilli fallistunum úr Alþýðuflokksprófíkjörunum upp við hlið Kristján Guðlaugssonar, trúbadors, í vor?

17 SÍÐNA GAGNRÝNISPLAGG

- Hafið þið sett fram skipulega gagnrýni á "flokkin"?

- Já, við tókum saman helstu gagnrýnisatriðin og gerðum 17 síðna plagg sem dreift var til félaga hópsins. Forystan varð auðvitað af yfir því og svaraði gagnrýninni ekki pólitískt fremur en fyrri daginn. Hins vegar fengum við það góðan hljómgrunn meðal margra félaga, að forystan þorði ekki að reka okkur. Andstaðan gegn forystunni er því ekki niður lögð þó að við séum farnir og því má eiga von á frekari tíföldun úr herbúðum "flokksins" áður en langt um líður. Að öðru leyti

hvetjum við alla heiðarlega félaga KFI-hópsins til að taka afstöðu til gagnrýni okkar og sérstaklega kynna sér gagnrýni EIK(m-l) á hópin, bæði í Verkalýðsblaðinu, Rauðliðanum og víðar. Okkar mat er það nú, að við hefðum aldrei átt í þennan "flokki" að ganga og að vera okkar þar hafi aðeins orðið til að gefa hópnum marx-lenínískara yfirbragð en hann á skilið. Eins og Vbl. hefur greint frá, erum við ekki hinir fyrstu sem komumst að raun um þetta - og við vitum að fleiri félagar munu komast að sömu niðurstöðu og yfirgefa hið sökkvandi skip.

"LIFI EIK(m-l)"!

- Að lokum, hver er ykkar afstaða til pólitífsks starfs í framtíðinni?

- Sem svar við þessari spurningu er best að birta hér niðurlag úrsagnarbréfsins okkar til "flokksins". Við það höfum við engu að bæta:

"Við álitum að stuðningur og starf fyrir EIK(m-l) sé mun þýðna og árangursríkara verkefni en að halda áfram að munnhöggvast við forystu og einstaka félaga "KFI/ML".

Við lítum svo á að áframhaldandi vera marx-lenínista innan flokksins verði eingöngu til þess að gefa honum marx-lenínískara yfirbragð en hann á skilið án þess að slíkt leiði nokkurn tíma til fullnægjandi uppgjörs við endurskoðunarstefnuna. Við skorum því á alla félaga sem reynt hafa að breyta flokknum til betri vegar að láta hann sigla sinn sjó en taka þess í stað virkan þátt í uppbyggingu EIK(m-l)".

gerist
áskrifendur

millum. Í slíkum ófriði yrði Ísland örugglega hernumið af öðru risaveldinu og þá dygði ekki annað en vopnuð frelsisbarátta alþýðu með kommúnistaflokk í broddi fylkingar - gegn heimsvaldasinum og íslenskum leppum þeirra. Aðeins þannig yrði fullveldi landsins varið á styrjaldartímum.

Guðmundur Þorsteinsson, formaður Grænlandsvinafélagsins INUIT, flutti ávarp og sagði frá frelsisbaráttu Grænlandinga gegn dönsku nýlendu-kígurunum og öðrum heimsvaldasinnum. Fyrsta árangursríka verkfall grænleisks verkalýðs er nýlega afstaðið og lyktaði með algerum sigri verkafólksins. Guðmundur sagði þetta m.a. sýna að sjálfstæðisvitund grænleiskrar alþýðu hafi eflst mjög og boðaði það erfiða tíma fyrir heimsvaldastefnuna. Daníel Jacobsson, frá Öyggaframa (marx-lenínista) í Færeyjum, rakti bar-

áttu færeyskrar alþýðu gegn heimsvaldastefnunni og fyrir fullveldi. Hann sagði að ef með þyrfti, þá myndi alþýða í Færeyjum örugglega grípa til vopna til að slíta fjöttra nýlenduokksins og leggja drögin að alþýðulýðveldi í Færeyjum.

Það má nefna að tveir félagar frumfluttu kvæðaleikinn "Tröllaslag hinn nýja", sem fjallar um baráttu risaveldanna um heimsyfirráð. Áhorfendur í salnum tóku þátt í flutningnum og réðu niðurlögum beggja risaveldanna í lokin!

Einnig var haldið uppboð á ýmsum eigulegum munum og að lokum var stígnin dans við harmóníkkuundirleik.

EIK(m-l) studdi aðgerðir Baráttunefndar 1. des. og félagar samtakanna og stuðningsfólk leiddu starf hennar.

Textar: Pétur Gunnarsson.
Tónlist: Leifur Hauksson og
Valgeir Guðjónsson.
Flytjendur: Hljómsveitin
"Hrekksjúsíni" (félk-
úr Spilverki Þjóðanna o.fl.).
Útgefandi: Gagn og gaman.

GÓÐ POPPTÓNLIST

Lögin á plötunni eru líf-
leg og hugmyndarík dægurlög
og ég var fljótur að hrifast
af mörgum þeirra. Þetta er
hressilegri tónlist en það
sem Spilverk þjóðanna hefur
látið frá sér fara og gæti
verið þrýðileg umgjörð um
gott innihald. Lögin koma
fólki í gott skap og ná
jafnvel að gera mann sáttan
við lífið og tilveruna eins
og hún er. Tvíeggjað! Mörg
lögin er hægt að hlusta á
aftur og aftur án þess að
verða leiður á þeim. Mjög
tvíeggjað! Hvers vegna?
Jú, það fer eftir boðskapnum
sem tónlistin ásamt textanum
flytur. Sé hann pólitískt
framsækinn eru þetta allt
miklir kostir. Sé hann aftur-
haldssamur eru þetta hin-
ir verstu gallar. Góð list
(listrænt séð) með aftur-
haldsboðskap er hið versta
mein. Hún leggst á eitt með
burgeisunum við að undiroka
alþýðuna, arðrana verkalyð
og lengja lífdaga auðvalds-
skipulagsins með öllum hörm-
ungum þess, stríði og ófrið-
vegi.

Sé boðskapurinn aftur-
haldssamur, þá fer best á
því að tónlistin sé léleg að
enginn venjulegur maður end-
ist til að hlusta á hana.
Þannig virðist það hafa verið
með Kvöldfréttir, fyrstu
plötu Gagns og gamans, þar
sem Olga Guðrún syngur ljóð
og lög Ólafs Hauks Símonar-
sonar. Sú áhrifning sósí-
alísma og fleiri góðra hluta,
sem þar er hmoðað saman í
ljóð við líft skemmtileg lög
náði eyrum fárra, af skiljan-
legum ástæðum. En á nýjustu
plötunni, "Lög unga fólks-
ins", sem hér skal gerð að
umtalsefni, kveður við nýj-
an og hressilegri tón. En
hvers konar boðskap flytur
þá þessi plata?

HVAÐ SEGJA TEXTARNIR?

Ég tel víst að það hafi
vakað fyrir Pétri Gunnarssyni
að gera framsækna texta, en
því miður er útkoman á annan
veg. Pétur er allan tímann
eins og köttur í kring um
heitan graut. Megnið af text-
unum er merkingarlaust bull,
en einstaka atriði innan um

Pétur Gunnarsson. (Mynd: Verkalýðsblaðið)

Gagn eða bara gaman?

eru örlítið í ætt við fram-
sækna pólitík, þ.e. loðnar
og sakleysislegar athugasem-
dir og spurningar án svara. Í
flestum tilfellum er hér um
minni háttar atriði að ræða
í stéttabaráttu jafnt ungra
sem gamalla úr verkalyðs-
stétt. En það sem verra er,
lítið sem ekkert er gert til
að tengja öll þessi brot
heildinni, sem þau tilheyra.
Skulu hér tilfærð dæmi:

1. Afinn segir krökkunum
grobbsögur af sjálfum sér.
Krakkarnir sjá í gegn um lyg-
ar hans og físa öndverð gegn
honum. Boðskapurinn: Krakkar!
Varið ykkur á afa ykkar, hann
er verstir lygalaupur og þorp-
ari. Ekkert er gert til að
fegra hugmyndir þar sem gamli
maðurinn býður krökkunum upp
á, en þar eru augljóslega
hluti af hinum borgaralega
árðóri (bjargvatturinn Tarzan,
svört og ógurleg Afrika með
mannættum o.s.frv.).

2. Barnið hvetur móður sína
til að kaupa ekki bfl, heldur
reiðhjól og ferðast með
strætisvagni. Er þetta krafa
dagsins? Getur Pétur sett
sig inn í aðstæður bflausrar
foreldra með eitt eða fleiri
börn, sem þarf að flytja úr
einum bæjarhluta í annan í
dagvistun og fara svo til
vinnu? Ef bæjarSKIPULAG
og almenningSVagnakerfið miðað-

ist við þarfir fólksins en
ekki arðsemissjónarmið auð-
valdsins, þá væri þetta rétt-
mæt krafa. En krafa dagsins
er eitthvað á þessa leið:
Gott almenningSVagnakerfi og
dagheimili fyrir öll börn við
vinnustað eða heimili!

3. Barnið vaknar upp og þá er
fjörugt parti í húsinu og
mamma og pabbi hátt uppi. Hér
er lýst vandamáli sem hrjáir
margt fólk - áfengisbólinu.
En ekki er leitað skýringa á
því hvers vegna foreldrarir
drekka. Boðskapurinn verður
því: "Krakkar, foreldrar ykk-
ar eru viðsjáverð".

4. Inn á grundvallaratriðin
arðran og vinnubrallur er kom-
ið á plötunni. Þetta er þó
ekki tengt auðvaldsskipulag-
inu og á engan hátt gefið í
skyn að alþýðan eigi sér fara
leið út úr þessu feni - að
sósíalískt þjóðSKIPULAG bjóði
upp á annað og betra. Boð-
skapinn mætti orða þannig:
"Hættu að vinna og gerstu
slæpingi eða bóhem, þ.e.a.s.
ef þú getur ekki orðið biss-
nessmaður, sem er það eftir-
sóknarverðasta. Vinna er
bara stress og vitleysa, sem
gefur ekkert í aðra hönd".
Það rétta væri að upphelja
vinnuna og vinnufólkið sem
skapendur allra nauðsynja
og auðefa um leið og bent
væri á að verkafólk eigi að

fá yfirráðarétt yfir afurðum
vinnu sinnar og réttmætar
kaupkröfur og valdbyltingu
sem sjálfsagðan hlut.

5. Í laginu "Sæmi rokk" er
fjallað um drykkjuskap ung-
linga. En það vandamál hefur
lítið með stéttarkúgun að
gera, ef marka má textann,
heldur er fulloröðna fólkið,
(gamla fólkið), að sigla
skútunni í strand, eða hvað?

Það ætti að vera nokkuð
ljóst, að unglingar koma sam-
an og drekka og ólátast vegna
þess að þau eru undirokuð og
bæld í skólunum og annars
staðar í auðvaldsþjóðfélag-
inu. Hin mikla starfsorka
og sköpunargleði þeirra fær
ekki að njóta sín, heldur er
reynt að troða í þau einhverju
sem þeim kemur ekkert við.
Áhuga og þekkingarþorsta um
þau sjálf og þjóðfélagið er
svalað með þurrun og leiðin-
legum lygum um þjóðfélagið
og sögu þess, sem þau sjá að
ekki fær staðist. Ungling-
arnir svara kúguninni með
því að vera stöðugt að gera
uppreisn, en þeir megna ekki
að beina spjótunum að raun-
verulegum óvinum sínum, fyrr
en þau hafa eignast sín komm-
únísku áskulýðssamtök, sem
marx-lenínistar leiða. Í
dag bitnar uppreisn þeirra
allt of mikið á foreldrum,
kennurum og ekki síst þeim
sjálfum.

En hvað leggur Pétur Gunn-
arsson til mála? Ef ég
skil rétt, þá er það víst
löggað sem á að ráða bót á
vandamálinu!

Textinn um "Sæmi rokk" er
ekki sá verstir hvað snertir
þrúgl og vitleysu, flestir

hinir eru álfka að "gæðum".
Öllu skárri eru þó ef til
vill "Krómkarlar" og "Gagn
og gaman", þótt pólitískin
sé einnig þar loðin og
óljós.

HVERNIG ER LJÓÐLISTIN?

Þótt ljóðrænt form textanna
sé víða hroðvirknislegt og
óvandað, þá er það hreinasta
afbragð borið saman við inni-
haldið. Pétur notar talsvert
hugmyndir, orð og orðatiltæki
sem höfða til þeirra sem ól-
ust upp í Reykjavík fyrir um
20 árum síðan, um leið og
hann sjálfur. Ég dreg í efa
að hann höfði að sama skapi
til áskunnar sem nú er að
vaxa úr grasi.

Textarnir eru oft hnyttir
og oft dregnar upp skemmtileg-
ar myndir. En þessa góðu
eiginleika sína nýtir Pétur
ekki markvisst í baráttunni.

Það er kostur að hafa
textana í gamansömum tón, ef
þeir eiga að ná eyrum fólks
og slíkt á að vera hægt að
gera með markvissan pólitísk-
an boðskap. En ég tel börn
og unglinga ekki vera eins
mikla "flippara" og textarnir
gera ráð fyrir. Börn og
unglingar eru líka hugsandi
fólk, en fá því miður allt of
fá tækifæri til að þroska þá
eiginleika. "Lög unga fólks-
ins" hjálpa þar lítið.

(Í næsta blaði verður
birt niðurlag greinarinnar
sem þó er aðeins lauslega
tengt þessum hluta. Þar er
almennt fjallað um tengsl
pólitískur og listar og sér-
stakur kafla fjallar um út-
gáfufyrirbærið "Gagn og gam-
an".)

L.

EIK(m-l) á Akureyri:

Hér verður "rauður bær" á ný

Einingarsamtök kommúnista (marx-lenínista) hafa um skeið haft
deild á Akureyri og hafa félagar unnið að ýmsum baráttumálum þar
í bæ. Verkalýðsblaðið hafði tal af einum félagi Akureyrardeildar,
þórnari Hjartarsyni, iðnnema, og það hann fyrst rekja í stuttu
máli sögu deildarinnar.

Þ.H.: Ak-deild er jafn gömul
samtökunum, réttara sagt jafn
ung. Árin 1973 og 74 starfaði
hér deild í Fylðingunni, sem
námost í heild gekk út við
klofninginn í Fylkingunni og var
með í að stofna EIK(m-l).
Kjarninn úr því liði hefur dagað
og eflst með EIK(m-l) þótt lítið
af því sé á Akureyri lengur, en
enda var það mikið til skólafólks.
Annars hefur EIK-hópurinn hér
byggt sig upp jafnt og þétt, þó
með undantekningum, þegar við
höfum ekki beitt lenínískum að-
ferðum við verkið.

Eins og samtökin öll erum við
á því stigi, að náms- og árdóms-
starf er aðalatriði. Framan af
var aðalatriðið fyrir EIK-arana
hér, að treysta sjálfa sig í
fræðikenningu marx-lenínismans
og læra til verka sem kommúnist-
ar og raunverulegir verkalyðs-
sinnar. Útkoman er sprækur hópur
af baráttuförum kommúnistum,
sem annars vegar reka árdóur út-
ávið, fyrst og fremst með Verka-
lýðsblaðinu og hins vegar tekur
þátt í hinna daglegu stéttabar-
áttu eftir því sem bolmagníð
leyfir. Við leggjum áherslu á
að fá til starfa ung verkafólk
búset í bænum, menntskólingar
t.d. eru dæltið óstöðugur
kraftur sem vill fljóta burt í
vorleysingunum. Ungur aldur er
einkenni á hópnun, það er reynd-
ar sígilt einkenni á kommúnískri
hreyfingu á byrjunarstigi.

Vbl.: Hver eru helstu bar-
áttumálin í stéttabaráttunni á

Akureyri?

Þ.H.: Við getum sagt að bar-
áttan sé aðallega háð á tvennum
vígstöðvum. Annars vegar við
atvinnurekendur og ríkisvaldið.
Hins vegar við falska verkalyðs-
forystu, sem heldur verkalyðs-
baráttunni niðri með skrifræðis-
aðferðum og samvinnu við atvinnu-
rekendur. Helstu afturhaldsvíg-
in í verkalyðshreyfingunni hér
eru Eining og Iðja, stærstu
félögin. Formaður Einingar er
í stjórni Utgerðarfélagins og
varaformaðurinn í kjaranefnd
bæjarins svo dæmi séu nefnd.

Af baráttumálum núna get ég,
auk almennra kjarasamninga,
nefnt baráttu starfsstílkna á
Kristnesi gegn sammingsbrotum og
ýmsum vondum vinnuskilmálum,
óánægju verkafólks hjá Utgerðar-
félaginu með mismunum, óhagstæð
ráðningakjör og léleg laun. Í
báðum þessum málum fer Jón Ein-
ingarformaður með hlutverk úr-
töluamannsins. Þá má nefna
óánægju með ótækt ástand í dag-
vistunarmálum, og starf við að
byggja upp iðnnemafélagið á
grundvelli baráttustefnu. Við
reynum að hafa afskipti af þess-
um málum, ýmist með beinni þátt-
töku eða með skrifum í Verka-
lýðsblaðið og dreifiritum.

Vbl.: Hvernig er háttað bar-
áttunni gegn falssósíalismum úr
Alþýðubandalaginu og öðrum
"vinstri" samtökum?

Þ.H.: Það er nú tiltölulega

Frh. á bls.6

Klofningur í "Kommúnistaflokknum": Lýsa yfir stuðningi við EIK(m-l)

Enn einu sinni stendur hin endurskoðunarsinnaða forysta "Komm-
únistaflokks Íslands/ML" andspánis alvarlegum klofningi í "flokknum",
a.m.k. í þriðja sinn á þessu ári! Fyrstu helgi desember gerð-
ist það að þrír félagar í "KFI/ML" undirrituðu bréf til forystu og
félaga "flokksins", fordæmdu endurskoðunarstefnu forystuklíkunnar
og lýstu yfir úrsögn sinni. Jafnframt lýstu þessir félagar fullum
stuðningi við baráttu EIK(m-l) fyrir uppbyggingu nýs verkalyðs-
flokks - marx-lenínífsks kommúnistaflokks!

Verkalýðsblaðið hitti þremmenningana að máli og spurði þá um
aðdragandann að úrsögn þeirra úr "KFI/ML".

—Aðdragandinn er langur, hann
má rekja allt til "stóra
klofningsins" í "KFI/ML" um
síðustu áramót, en eftir það
fórum við að sjá smám saman
í gegn um svikavef forystu-
klíkunnar. Okkur hefur verið
mikill styrkur af því starfi
sem EIK(m-l) hafa innt af
hendi í baráttunni gegn "KFI/
ML" og gagnrýni EIK(m-l) á
hópinu hefur sýnt sig vera
rétt, enda alfarið byggð á
marx-lenínismanum/kenningum
Mao Tsetungs. Í úrsagnar-
bréfinu drögum við saman í

tvö meginatriði mat okkar á
"flokknum", eða KFI-hópnun
eins og ætti að kalla hann.

"Við teljum að flokkurinn
— þrátt fyrir frómar samein-
ingaryfirlýsingar sínar — sé
að vinna sundrunarstarf í
íslensku kommúnistahreyfing-
unni með eigin tregðu gegn
uppgjöri við endurskoðunar-
stefnu.

Við álitum að vegna þess
að aldrei hefur verið gert
upp á fullnægjandi hátt við
fyrri endurskoðunarvillur sé
flokknum ókleyft að fóta sig

í baráttunni á grundvelli
marx-lenínismans".

— Hvað um starf KFI-hópsins
almennt?

— Starfinu í sumar er best
lýst með orðum framkvæmdar-
nefndar "flokksins" þegar hún
metur starfið þannig:

"Í sumar hefur ríkt deyfð
yfir starfsemi Kommúnista-
flokksins, sellur hafa verið
nær eða algerlega óvirkar,
námsstarf með allra minnsta
móti og allar fræðilegar um-
ræður hafa annað hvort ekki
hafist fyrir alvöru eða koð-
að niður".

Starfið er þannig í molum
og einangrað við Reykjavík.
Félögum fækkar stöðugt,
"fjöldastarfið" er einangr-
að við Samtök herstöðvaand-
stöðinga og Stéttabaráttuna,
þann auma snepil, o.s.frv.
Þrátt fyrir þetta stefnir

Frh. á bls.7